

Strasbūrā, 5.7.2016.
COM(2016) 450 final

2016/0208 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un Direktīvu 2009/101/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2016) 223 final}

{SWD(2016) 224 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šajā priekšlikumā izklāstīti pasākumi terorisma finansēšanas nepieļaušanai un finanšu darījumu un juridisko personu pārskatāmības palielināšanas nodrošināšanai Eiropas Savienībā pastāvošās preventīvas tiesību sistēmas, proti Direktīvas (ES) 2015/849 ("4AMLD") ietvaros¹. Tajā arī izklāstītas saistītas izmaiņas attiecīgajos uzņēmējdarbības tiesību noteikumos saskaņā ar Direktīvu 2009/101/EK².

Atjaunoto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas tiesību aktu noteikumu pieņemšana 2015. gada maijā ir uzskatāma par ievērojamu sasniegumu, ar ko ir paredzēts uzlabot ES pasākumu iedarbīgumu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un teroristu darbību finansēšanas apkarošanas jomā.

Taču terorisma draudi pēdējos gados ir pieauguši un kļuvuši daudzpusīgāki. Tajā pašā laikā, pateicoties tehnoloģiju un komunikāciju attīstībai, globāli savstarpēji saistīta finanšu sistēma ļauj viegli slēpt un pārskaitīt līdzekļus visā pasaulē, ātri un viegli izveidojot tikai uz papīra eksistējošo uzņēmumu slāņus, šķērsojot robežas un jurisdikcijas un vel vairāk apgrūtinot naudas izsekošanu. Šādā veidā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizētāji, nodokļu nemaksātāji, teroristi, krāpnieki un citi noziedznieki spēj noslēpt savas pēdas.

Pareiza finanšu sistēma ar atbilstošiem kontroles un analīzes rīkiem var palīdzēt atklāt anomālu darījumu shēmas, veicināt labāku teroristu un noziedznieku saikņu, tīklu un draudu izpratni un novest pie atbilstošiem preventīviem pasākumiem, ko veiks visas iesaistītas kompetentas iestādes. Tomēr, joprojām vērojami trūkumi daudzu teroristu izmantoto finanšu līdzekļu uzraudzībā, sākot ar skaidru naudu un kultūras artefaktu tirdzniecību un beidzot ar virtuālām valūtām un anonīmām priekšapmaksas kartēm. Šī priekšlikuma mērķis ir novērst šos trūkumus, tajā pašā laikā izvairīties no nevajadzīgu šķēršļu radīšanas maksājumu un finanšu tirgu darbībā parastajiem, likumpaklausīgajiem pilsoņiem, tādējādi līdzsvarojot nepieciešamību pastiprināt kontroli ar nepieciešamību aizsargāt pamattiesības, tostarp datu aizsardzību un ekonomisko brīvību.

Tajā pašā laikā tika atklātas problēmas ne tikai terorisma finansēšanas jomā, bet arī finanšu darījumu pārskatāmībā visā pasaulē, kas liecina, ka starpniekuuzņēmumi bieži atrodas ārzonu jurisdikcijās, tādējādi attālinot reālo īpašnieku no tam piederošiem aktīviem, kas bieži tiek darīts ar nolūku nemaksāt nodokļus vai izvairīties no to maksāšanas. Šī priekšlikuma mērķis ir novērst līdzekļu slēpšanu lielā apmērā, kas kavē efektīvu cīņu pret finanšu noziegumiem, un nodrošināt labāku uzņēmumu pārskatāmību, lai uzņēmumu faktiskie īpašnieki vai citi juridiskie veidojumi nevarētu paslēpties aiz nenorādītām identitātēm.

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/101/EK (2009. gada 16. septembris) par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma 48. panta otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 258, 1.10.2009., 11. lpp.).

Eiropas Drošības programmā³ Eiropas Komisija kā prioritāti norādīja ES tiesiskā regulējuma atjaunošanu ar nolūku atrisināt terorisma problēmu. Gan 2015. gada 20. novembra Tieslietu un iekšlietu padomes secinājumos⁴, gan 2015. gada 8. decembra Ekonomikas un finanšu padomes secinājumos⁵, gan 2015. gada 18. decembra Eiropadomes secinājumos⁶ uzsvērtā nepieciešamība pastiprināt darbu šajā jomā, balstoties uz 4AMLD ieviestajiem uzlabojumiem.

2016. gada 2. februārī Eiropas Komisija publicēja rīcības plānu par pastiprinātu cīņu pret teroristu finansēšanu⁷, kas fokusējas uz diviem galveniem rīcības virzieniem: teroristu un viņu finanšu plūsmu izsekošana, kā arī naudas līdzekļu vai citu aktīvu pārvietošanas apturēšana; un teroristu organizāciju izmantoto ieņēmumu avotu bloķēšana un spējas piesaistīt finansējumu mazināšana. Rīcībās plānā paziņoti vairāki mērķtiecīgi rīcības un likumdošanas pasākumi, tostarp šis priekšlikums, kas jāievieš pēc iespējas ātrāk.

2016. gada 12. februārī Ekonomikas un finanšu ministru padome aicināja Komisiju iesniegt savu priekšlikumu 4AMLD grozīšanai, cik ātri vien iespējams, bet ne vēlāk kā līdz 2016. gada otrajam ceturksnim. 2016. gada 22. aprīlī neformālā ECOFIN Padome arī aicināja rīkoties, jo īpaši ar nolūku uzlabot faktisko īpašnieku reģistru pieejamību, precizēt trastu reģistrācijas prasības, paātrināt valstu faktisko īpašnieku reģistru savstarpējo savienošana, veicināt apmaiņu ar informāciju par faktiskajiem īpašniekiem un stiprināt klientu uzticamības pārbaudes noteikumus⁸. Savā 2015. gada 16. decembra rezolūcijā⁹ Eiropas Parlaments jau uzsvēris, ka lielāka pārredzamība, koordinēšana un konverģence attiecībā uz uzņēmumu nodokļu politiku nodrošina efektīvu sistēmu, ar ko garantēt godīgu konkurenci starp uzņēmumiem Savienībā un aizsargāt valstu budžetus no sliktiem rezultātiem.

Piedāvātā 4AMLD redakcija arī saskan ar pārmaiņām pasaulē. Starptautiskā līmenī ANO Drošības padomes rezolūcijas 2199(2015) un 2253(2015) arī aicina rīkoties, lai neļautu teroristu grupām piekļūt starptautiskām finanšu iestādēm. Turklāt, 2016. gada 18. aprīļa G20 paziņojumā Finanšu darījumu darba grupu ("FATF") un Pasaules forumu par pārredzamības un informācijas apmaiņas jautājumiem nodokļu jomā aicina rīkoties, lai sniegtu sākotnējos priekšlikumus starptautisko standartu uzlabošanai pārredzamības jautājumos, tostarp attiecībā uz informācijas par faktiskajiem īpašniekiem pieejamību un apmaiņu ar to starptautiskā līmenī.

Efektīvai uzraudzībai un īstenošanai ir svarīga loma noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un noziegumu finansēšanas novēršanā kopumā. Komisija pārraudzīs Eiropas Savienības prasību pareizu pārņemšanu valsts tiesību aktos, kā arī to, kā dalībvalstis tās efektīvi realizēs praksē.

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Drošības programma", COM(2015) 185 final.

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2015/11/20-jha-conclusions-counter-terrorism/>

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/12/08-ecofin-conclusions-corporate-taxation/>

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/12/18-euco-conclusions/>

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par rīcības plānu par pastiprinātu cīņu pret teroristu finansēšanu, COM(2016) 50 final.

⁸ <http://english.eu2016.nl/documents/publications/2016/04/22/informal-ecofin---line-to-take-nl-presidency>.

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bTA%2bP8-TA-2015-0457%2b0%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā**

2015. gada 20. maijā tika pieņemts pārskatītais regulējums nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā (AML/CFT). Pārskatītie noteikumi ietver 4AMLD un Regulu (ES) Nr. 2015/847 par līdzekļu pārvedumiem pievienoto informāciju.

4AMLD pārņemšanas un Regulas (ES) 2015/847 spēkā stāšanās datums ir 2017. gada 26. jūnijs. Tomēr, Eiropas Komisija ir mudinājusi dalībvalstis tuvināt 4AMLD pārņemšanas datumu, un šis priekšlikums maina šo datumu uz 2017. gada 1. janvāri. Piedāvātie grozījumi attiecas uz konkrētām problēmām, ko dalībvalstis jau tiek aicinātas risināt, kamēr notiek 4AMLD noteikumu pārņemšanas process. Visu pasākumu mērķis ir uzlabot pašreizējās AML/CFT sistēmas efektivitāti un tie tika izstrādāti ar nolūku to saskanīgi papildināt. Tātad, šajā priekšlikumā izklāstīti noteikumi, kas balstās uz dalībvalstu pieredzi 4AMLD pārņemšanā un ieviešanā (centrālo reģistru uzveidošana), atbild uz to pušu pieprasījumiem, kas šos noteikumus jau efektīvi piemēro (jaunu atbildīgo subjektu nozīmēšana, valsts finanšu ziņu vākšanas vienību (*FIU*) pilnvarošana, pieeju augsta riska trešajām valstīm saskaņošana) un atspoguļo pēdējās cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu novērojamās tendences (uzlabot piekļuvi informācijai par faktiskajiem īpašniekiem). Šis priekšlikums pats par sevi veido regulējumu, kam jāļauj dalībvalstu valsts tiesiskajai kārtībai būt aktuālai un labāk sagatavotai pašlaik pastāvošo problēmu risināšanai. Ņemot vērā jau uzņemtas saistības, dalībvalstīm jāspēj paātrināt šo noteikumu pārņemšanu.

Šajā priekšlikumā tiek izvērtēti Eiropas Komisijas atklājumi un vērtējumi, kas iegūti izmantojot pastāvošos dalībvalstu tiesiskā un institucionālā regulējuma novērtēšanas mehānismus, un prakse noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas jomā. Tā pamatā ir dati, ko Eiropas Komisija ieguvusi 4AMLD pārņemšanas kontekstā. Tāpat, piedāvātajos grozījumos tiek ņemti vērā attiecīgie esošie pētījumi un ziņojumi (jo īpaši tie, kas veikti 2009. un 2012. gadā) par dalībvalstīs izmantotajiem piemērošanas noteikumiem, visas jaunizstrādātas starptautiskās prasības (jo īpaši pārskatītie FATF ieteikumi) un visa informācija, kas līdz šim apkopota, pateicoties pārkāpumu izmeklēšanas procedūru uzsākšanai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 258. pantu. Turklāt, lai iegūtu visaptverošu un precīzu skatu, Eiropas Komisija ņemusi vērā datus, kas kļuva pieejami starptautiskās sadarbības finanšu uzraudzības jautājumos ietvaros.

Ieviešanas ziņā šis priekšlikums ir balstīts uz pieredzi, kas gūta ieviešot pašlaik pastāvošos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas noteikumus un spēcīgāks uzsvars tiek likts uz pašreizējo noteikumu ieviešanu. Šis priekšlikums atspoguļo Eiropas Komisijas uzņemtas saistības cieši uzraudzīt pareizu direktīvas pārņemšanu un dalībvalstu valsts režīmu efektivitāti. Šajā sakarā kā pamatu efektivitātes izvērtēšanai Eiropas Komisija ņems jau veikto FATF darbu (salīdzinošais vērtēšanas process) vai dalībvalstu veiktos valsts risku izvērtējumus.

Visbeidzot, dalībvalstis jau ir pārņēmušas šo Direktīvu attiecībā uz uzņēmumu tiesībām un Direktīvu 2009/101/EK. Ierosinātie grozījumi Direktīvā 2009/101/EK izveido jaunu noteikumu kopumu, kas piemēroti skaidri definētai uzņēmumu un trastu kategorijai, kas atspoguļo un papildina pārskatītās 4AMLD noteikumus un kuru mērķis ir uzlabot uzņēmumu pārskatāmību. Tātad, tā kā šiem jaunajiem noteikumiem ir konkrēta piemērošanas joma, tie jāiekļauj Direktīvā 2009/101/EK, norādot nepieciešamas savstarpējās atsauces uz 4AMLD.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Ierosinātie 4AMLD (un Direktīvas 2009/101/EK) grozījumi saskan ar Eiropas Savienības politikas mērķiem, un attiecas uz:

- krimināllikuma regulējumu attiecībā uz noziegumiem, kas saistīti ar teroristu grupām, un jo īpaši kriminālatbildību par terorisma finansēšanu, kas iekļauts priekšlikumā Direktīvai par terorisma apkarošanu¹⁰, kā arī Eiropas Savienības uzņemtās saistības, parakstot Eiropas Padomes konvencijas par terorisma novēršanu papildu protokolu;
- vienoto maksājumu tirgu, ar ko izveido drošākus un inovatīvākus maksājumu pakalpojumus visā ES teritorijā, jo īpaši noteikumus, kas iekļauti Direktīvā (ES) 2015/2366¹¹ un Regulā 2015/751¹²;
- tiesisko regulējumu, ar ko izveido finanšu kontu klientu uzticamības pārbaudi, kas ļauj automātiski apmainīties ar finanšu konta informāciju nodokļu jautājumos (īstenojot globālo standartu), kā to paredz Direktīva 2011/16/ES, ko groza Direktīva 2014/107/ES¹³;
- regulējumu efektīviem publiskajiem un privātajiem tiešsaistes pakalpojumiem, elektroniskām darījumdarbībām un elektroniskajai komercijai Savienībā, kā to nosaka Regula (ES) Nr. 910/2014¹⁴;
- reformētu datu aizsardzības shēmu, kas izriet no Regulas (ES) 2016/679¹⁵ un Direktīvas (ES) 2016/680¹⁶, un saskan ar attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas judikatūru;
- digitālo vienoto tirgu, kā aprakstīts Komisijas paziņojumā “Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai”¹⁷ un specifiskiem noteikumiem par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai, kas aprakstīti Regulā (ES) Nr. 910/2014 (“eIDAS regula”)¹⁸;
- patērētāju aizsardzību un finansiālo iekļaušanu;

---

¹⁰ COM(2015) 625 *final*.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 2015/751 (2015. gada 29. aprīlis) par starpbanku komisijas maksām, ko piemēro kartēm piesaistītiem maksājumu darījumiem.

¹³ Padomes Direktīva 2014/107/ES (2014. gada 9. decembris), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā, OV L 359, 16.12.2014., 1. lpp.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

¹⁷ COM(2015) 192 *final*.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).

- Eiropas Komisijas mērķiem, kas norādīti tās paziņojumā par turpmākiem pasākumiem pārskatāmības uzlabošanā un cīņā pret nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļiem¹⁹.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ar šo priekšlikumu tiek grozīta 4AMLD, kā arī Direktīva 2009/101/EK. Tāpēc tas ir balstīts uz LESD 114. un 50. pantu, kas ir grozīto aktu juridiskais pamats.

• Subsidiaritāte

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteiktajiem subsidiaritātes un proporcionalitātes principiem dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt šā priekšlikuma mērķus, un tādēļ tos labāk var sasniegt Savienības līmenī. Šajā priekšlikumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai. Saskaņā ar 4AMLD un Direktīvā 2009/101/EK pastāvošajiem noteikumiem, šī priekšlikuma ietvaros dalībvalstīm būs tiesības pieņemt vai saglabāt stingrākus noteikumus, nekā paredzēti šajā Eiropas Savienības normatīvajā aktā.

Pastāvošais tiesiskais regulējums, kas ļauj finanšu sistēmai novērst terorisma finansēšanu, tika izveidots Eiropas Savienības līmenī. Esošo tiesisko regulējumu neizdosies uzlabot, ja dalībvalstis rīkosies patstāvīgi. 4AMLD pieņemšanas kontekstā tika veikta pamatīga subsidiaritātes pārbaude. Tā kā organizētu noziedzīgu struktūru un teroristu finansēšana var iedragāt finanšu nozares stabilitāti un reputāciju, kā arī apdraudēt iekšējo tirgu, vienīgi valsts līmenī pieņemtiem pasākumiem varētu būt negatīva ietekme uz ES Vienoto tirgu – starp visām dalībvalstīm saskaņotu to finanšu sistēmu aizsardzībai paredzētu noteikumu trūkums varētu neatbilst iekšējā tirgus darbībai un radīt sadrumstalotību. Ņemot vērā, ka terorisma draudiem ir pārrobežu raksturs, lai piedāvātie noteikumi būtu patiešām efektīvi, to tvērumam jābūt pietiekami saskaņotam, vienotam un konsekventam Eiropas Savienības līmenī.

Turklāt, efektīva AML/CFT regulējuma trūkumu vienā dalībvalstī noziedznieki var izmantot savos nolūkos un tas var ietekmēt kādu citu dalībvalsti. Tādēļ ir svarīgi, lai pastāvētu saskaņots regulējums Eiropas Savienības līmenī, citādi lielas “nelegālas” naudas plūsmas un terorisma finansēšana var iedragāt finanšu nozares stabilitāti un reputāciju.

Skaidri izteikti noteikumi, kas prasa pārskatāmības uzlabošanu no visdažādākajiem tirgus dalībniekiem, tostarp uzņēmumiem un uzņēmējdarbību veicošiem trastiem, novērš ne tikai teorētiskas atšķirības iekšējā tirgus darbībā. Iekšējā tirgus darbības traucējumu risks ir konkrēts: visas dalībvalstis var tieši ietekmēt noziedznieku un to līdzdalībnieku nepieredzētā mērogā un pieaugošas pūles noslēpt noziedzīgi iegūtu ieņēmumu izcelsmi vai novirzīt likumīgu vai nelikumīgu naudu teroristu mērķiem.

• Samērīgums

Saskaņā ar samērīguma principu piedāvātie grozījumi aprobežojas ar to, kas ir nepieciešams terorisma finansēšanas novēršanas un uzņēmumu pārskatāmības palielināšanas mērķu sasniegšanai, un balstās uz noteikumiem, kuri jau ir spēkā.

---

¹⁹ COM(2016) 451

Pievienotajā ietekmes novērtējumā sniegts alternatīvo pasākumu detalizēts apraksts, ko var paredzēt, lai sasniegtu šī priekšlikuma mērķus.

Īpaši ņemot vērā, ka FIU nepieciešams savlaicīgi identificēt bankas un maksājumu kontu turētājus, tika paturēti vissamērīgākie varianti: dalībvalstis var izveidot centrālo banku darbības reģistru vai izguves sistēmu atkarībā no tā, kas būtu vislabāk piemērots, ņemot vērā pastāvošo regulējumu. Tāpat, attiecībā uz pastiprinātas klientu uzticamības pārbaudes pasākumiem, kas atbildīgiem subjektiem jāpiemēro augsta riska trešajām valstīm, no visiem piemērotiem variantiem par vissamērīgāko tika uzskatīts tāds, kas nodrošina saskaņotu pieeju Eiropas Savienības līmenī, tajā pašā laikā pilnīgi realizējot uzņemtās starptautiskās saistības.

Piedāvātajos grozījumos samērīguma princips tiek ievērots arī nozīmējot valūtas apmaiņas pakalpojumu sniedzējus, kuri veic virtuālo valūtu un papīra valūtu apmaiņu, par atbildīgiem subjektiem. Lai ļautu kompetentām iestādēm uzraudzīt aizdomīgus darījumus ar virtuālo valūtu, tajā pašā laikā saglabājot šādu valūtu piedāvātās inovatīvas pieejas, būtu lietderīgi par atbildīgiem subjektiem 4AMLD kontekstā padarīt visus vārtsargus, kas kontrolē piekļuvi virtuālām valūtām, jo īpaši apmaiņas platformu un maku pakalpojumu sniedzējus. Piedāvātais pasākums ņem vērā, finanšu informācijas sadrumstalotību, no vienas puses, un FIU un AML/CFT kompetento iestāžu nespēju tieši un ātri piekļūt šai informācijai, no otras puses. Turklāt, pieejamajai informācijai jābūt precīzai (t.i. informācijai jābūt pietiekami precīzai, lai izvairītos no vēršanās pret nepareizu personu) un ierobežotai tikai ar to, kas nepieciešams (samērīgums), lai ļautu FIU un AML/CFT kompetentām iestādēm noteikt visu bankas un maksājumu kontu turētājus, pilnvarotas personas un faktiskos īpašniekus.

Attiecībā uz priekšapmaksas instrumentiem, atzīstot, ka pret tiem izrāda skaidru sociālo interesi, jo dažās dalībvalstīs tie tiek izmantoti sociālo pabalstu izmaksai, samērīguma princips nosaka, ka jāņem vērā finansiāli mazaizsargātas personas. Tātad, piedāvāto pasākumu mērķis ir veicināt finansiālo iekļaušanu, un šādas priekšapmaksas kartes joprojām varēs funkcionēt kā *de facto* bankas konta aizstājējs. Turklāt, ņemot vērā nepieciešamību līdzsvarot likumīgu personu prasību nodrošināt maksājumu anonimitāti ar prasībām efektīvi kontrolēt aizdomīgus darījumus, un ņemot vērā visjaunākās tirgus tendences un skaitļus, kas rāda aptuvenas summas neaizdomīgu darījumu veikšanai ar anonīmiem priekšapmaksas instrumentiem, būtu lietderīgi un samērīgi samazināt 4AMLD norādītos sliekšņus darījumiem, kuriem nav jāveic klientu uzticamības pārbaude.

Samērīgums arī tika nodrošināts attiecībā uz pārskatāmības režīmiem attiecībā uz informāciju par juridisku personu faktiskajiem īpašniekiem (uzņēmumiem, trastiem, līdzīgiem juridiskiem veidojumiem). Tādējādi, likumīgas aktīvistu un NVO prasības veikt visaptverošu analīzi, nepieciešamība nodrošināt labāku darījumu attiecību pārskatāmību, juridiskie standarti jomai un, jo īpaši, visi noteikumi par konfidencialitātes un personas datu aizsardzību nosaka, ka skaidri jāatšķir juridisku personu kategorijas, kas iesaistītas trastu kā uzņēmumu pārvaldībā peļņas gūšanas nolūkā, un citas kategorijas. Būtu likumīgi un samērīgi sniegt publisku piekļuvi ierobežotam informācijas daudzumam par pirmajai kategorijai piederošo juridisku personu faktiskajiem īpašniekiem, kaut gan attiecībā uz otro kategoriju šāda informācija par faktisko īpašnieku jāsniedz tikai personām un organizācijām, kas izrāda likumīgu interesi.

- **Instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums groza 4AMLD un Direktīvu 2009/101/EK, un tāpēc tas ir direktīvas priekšlikums.

Šī priekšlikuma mērķu sasniegšanai nevar izmantot nekādus citus alternatīvus līdzekļus – juridiskos vai darbības līdzekļus, jo tā mērķis ir uzlabot esošo regulējumu, kas ļauj finanšu sistēmai novērst terorisma finansēšanu un nodrošināt Savienības mēroga saskaņotus noteikumus par uzņēmumu pārskatāmību.

3. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Komisija ir nospraudusi mērķi nodrošināt plašu ieinteresēto personu dalību šīs iniciatīvas politikas ciklā, sarīkojot mērķtiecīgas apspriešanās sesijas (divpusējus kontaktus, tikšanās ar ieinteresētām personām un ekspertiem, rakstiskās apspriešanās).

Saistībā ar terorisma finansēšanu apspriešanās tika rīkotas ar:

- dalībvalstīm un valsts iestāžu pārstāvjiem;
- Eiropas Parlamenta pārstāvjiem;
- maksājumu pakalpojumu sektora pārstāvjiem (karšu shēmām, priekšapmaksas karšu izsniedzējiem, pārstāvju asociācijām);
- attiecīgiem virtuālo valūtu tirgus dalībniekiem: apmaiņas platformām, maku pakalpojumu sniedzējiem, virtuālās valūtās ieinteresēto personu pārstāvju grupām;
- ieinteresētām personām banku un finanšu sektorā;
- Finanšu izlūkošanas vienībām (ES FIU platformu);
- Eiropolu;
- patērētāju organizācijām;
- Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju.

Komisija nosūtījusi vairākas anketas/aptaujas, lai savāktu datus. 2015. gada decembrī dalībvalstīm (FIU un valstu valdībai) tika lūgts izpētīt saskaņotas problemātiskas jomas saistībā ar terorisma finansēšanu, meklēt viedokļus un datus par politiku. Visas dalībvalstis sniedza atbildi līdz 2016. gada 22. janvārim. Anketā ir iekļauta šāda informācija: kā valsts valdība savāc datus, lai noteiktu un izvērtētu aizdomas par teroristisko darbību un kā šī informācija tiek izmantota; centralizēto valsts banku un maksājumu kontu reģistru, vai līdzīgu mehānismu, piemēram, centrālo datu izguves sistēmu apzināšana, un cik lielā mērā šo informāciju var izmantot valstu valdības, lai atklātu terorisma finansēšanu; tirgus struktūras un jebkuru reglamentējošu risinājumu izpēte valsts līmenī attiecībā uz priekšapmaksas instrumentiem un virtuālām valūtām, un cik lielā mērā šie instrumenti tika izmantoti terorisma finansēšanā; finanšu plūsmu, kas nāk no augsta riska trešajām valstīm, novērsšana, izmantojot pastiprinātas uzticamības pārbaudes pasākumus/prepasākumus.

Attiecībā uz grozījumiem, kas ierosināti ar nolūku izlabot finanšu darījumu un juridisku personu pārskatāmību, ierosinātie grozījumi tika izstrādāti saskaņā ar dalībvalstu viedokļiem, kas pausti neformālajā ECOFIN Padomē 2016. gada 22. aprīlī, tajā pašā laikā reaģējot uz pieprasījumiem, ko formulējuši dalībvalstu kompetento iestāžu pārstāvji Direktīvas 2014/107/ES par administratīvo sadarbību pārņemšanas semināros.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums balstīts uz atbilstošiem ziņojumiem, ko izsniegusi Savienība un starptautiskās organizācijas, piemēram, Eiropas Banku iestāde (EBA), Eiropas Centrālā banka (ECB), Eiropols, Starptautisko norēķinu banka (SNB) un FATF. Tas balstās arī uz starptautisko masu mēdijiem publiskotajiem datiem.

Tajā tiek strādāts pie šādiem jautājumiem.

- (1) Aizdomīgi darījumi ar augsta riska trešo valstu daļību netiek efektīvi kontrolēti, jo klientu uzticamības pārbaudes prasības ir neskaidras un nekoordinētas;
- (2) Aizdomīgi darījumi ar virtuālām valūtām nepietiekami kontrolē valdības, kuras nespēj saistīt darījumus ar identificētām personām;
- (3) Pašreizējie pasākumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas risku samazināšanai, kas saistīti ar anonīmiem priekšapmaksas instrumentiem, nav pietiekami;
- (4) FIU saskaras ar ierobežojumiem, kas saistīti ar savlaicīgu piekļuvi informācijai – vai apmaiņu ar informāciju, kas pieder atbildīgiem subjektiem;
- (5) FIU nav piekļuves informācijai par banku un maksājumu kontu turētājiem, vai šāda piekļuve tiek aizkavēta.

Tika izvērtēti ar tiesību aktiem nesaistītie viedokļi identificēto problēmu atrisināšanai. Komisija varētu (i) formulēt “labāko praksi”, kā pārvarēt šķēršļus, kas identificēti apzināšanas uzdevumā, ko pašlaik veic FIU platformā; (ii) formulēt rekomendācijas dalībvalstīm (uz “izpildi vai paskaidro” pamata), lai samazinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas riskus, kas identificēti pašlaik notiekošā pārnacionālā riska novērtējuma laikā; un (iii) padziļināt iesaistīšanos starptautiskajos forumos, kuros apspriež terorisma finansēšanas apkarošanu, lai stiprinātu sadarbību un apmaiņu ar informāciju šajā stratēģiskajā jomā.

Nepieciešamība formulēt specifiskus regulējuma noteikumus tika saglabāta kā svarīgs un visatbilstīgākais variants.

Trīs regulējuma varianti tika izpētīti saistībā ar ES politikas efektivitātes uzlabošanu augsta riska trešajām valstīm. Izvēlētais variants paredz 4AMLD modifikāciju, sniedzot padziļinātu klientu uzticamības pārbaudes pasākumu preskriptīvu sarakstu, kas jāpiemēro atbildīgiem subjektiem, kā arī pretpasākumu ilustratīvo sarakstu, ko varētu piemērot, strādājot ar Komisijas norādītām augsta riska trešajām valstīm.

Seši regulējuma varianti tika izpētīti saistībā ar aizdomīgu darījumu ar virtuālām valūtām atklāšanu. Izvēlētais variants paredz vairāku līdzekļu apvienošanu, proti (i) virtuālo valūtu apmaiņas platformu un (ii) depozitāro maku pakalpojumu sniedzēju nodrošināšanu šīs Direktīvas ietvaros, tajā pašā laikā (iii) nodrošinot vairāk laika variantu apsvēršanai par virtuālās valūtas lietotāju brīvprātīgas pašidentifikācijas sistēmu.

Pieci regulējuma varianti tika izpētīti saistībā ar anonīmu priekšapmaksas līdzekļu ļaunprātīgas izmantošanas samazināšanu. Šeit izvēlētais variants paredz vairāku līdzekļu apvienošanu, proti (i) anonimitātes novēršanu papildināmo un nepapildināmo priekšapmaksas karšu tiešsaistes izmantošanā, un (ii) esošā € 250 sliekšņa samazināšanu anonīmām priekšapmaksas kartēm līdz €150, izmantojot klātienē.

Divi regulējuma varianti tika izpētīti, lai uzlabotu FIU piekļuvi informācijai – vai apmaiņu ar informāciju, kas pieder atbildīgiem subjektiem. Izvēlētais variants ir vēl vairāk precizēt FIU juridiskos pienākumus, līdzsvarojot 4AMLD tekstu ar pēdējiem starptautiskajiem

standartiem par pilnvarām, kurām jābūt FIU, kad tās pieprasa papildinformāciju no atbildīgiem subjektiem.

Trīs regulējuma varianti tika izpētīti, lai nodrošinātu FIU (un potenciāli citām kompetentām iestādēm, kas darbojas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā) efektīvu mehānismu, kas sniegs savlaicīgu piekļuvi informācijai par banku un maksājumu kontu turētāju identitāti. Izvēlētais variants ir izveidot automatizētu centrālu mehānismu – piemēram, centrālu reģistru vai elektronisko datu izguves sistēmu – dalībvalstu līmenī, ļaujot ātri identificēt kontu turētājus. Šis mehānisms būtu tieši pieejams valsts FIU un potenciāli citām kompetentām iestādēm, kas darbojas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā.

Ietekmes novērtējuma otrā daļa tika speciāli izstrādāta, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar pārskatāmības trūkumu un pasākumiem, kas sniegs piekļuvi informācijai par faktisko īpašnieku.

Pirmā problēma ir esošo klientu esošo faktisko īpašnieku nesistemātiska kontrole, piemēram, trastos, citos juridiskos veidojumos un juridiskās personās, piemēram, fondos. Tas ļauj apiet esošos ES pārskatāmības standartus, kas iekļauti Direktīvā 2011/16/ES par administratīvu sadarbību, un sniedz iespēju slēpt nelikumīgu naudu un pieprasa jaunu noteikumu izstrādi Savienības līmenī.

Otrā problēma ir juridisku personu faktisko īpašnieku reģistru publicitāte un pārskatāmība. 4AMLD jau nosaka pienākumus attiecībā uz juridisku personu un juridisku veidojumu faktisko īpašnieku identifikāciju, šīs informācijas glabāšanu un piekļuvi tai dažādos līmeņos. Lai labāk reģistrētu šādu informāciju un uzlabotu piekļuvi tai, ietekmes novērtējuma tika analizēti varianti, sākot ar (i) pašreizējās sistēmas uzturēšanu un beidzot ar (ii) neobligātas sistēmas 4AMLD ietvaros padarīšanu par obligātu un (iii) publiskas piekļuves nodrošināšanu informācijai. Izvēlētais variants ir visatbilstīgākais izmaksu, ietekmes un likumīguma ziņā, jo pieprasa, lai dalībvalstis atklāj, izmantojot reģistru, informāciju par faktiskajiem īpašniekiem uzņēmumiem, trastiem, kas veic uzņēmējdarbību, un līdzīgiem juridiskiem veidojumiem, saglabājot nepieciešamību demonstrēt likumīgu interesi par piekļuvi šai informācijai attiecībā uz trastiem un citiem juridiskiem veidojumiem, kas neveic uzņēmējdarbību.

Turklāt, ietekmes novērtējumā izskatīta nepieciešamība izveidot saskaņotu, vienotu shēmu informācijas par faktiskajiem īpašniekiem reģistrēšanai attiecībā uz visiem trastiem, kas izveidoti Eiropas Savienībā. Tādējādi, sākot ar pašreizējās situācijas un praksē sastopamo problēmu 4AMLD izveidotās reģistrācijas sistēmas detalizētu analīzi, tika analizēti vairāki varianti: i) esošās sistēmas uzturēšana; ii) reģistrācija regulējošo tiesību aktu jurisdikcijā un (iii) reģistrācija administrācijas jurisdikcijā. Variants iii) tika saglabāts kā vislabvēlīgākais un visskaidrākais, un norādīti atbalstošie argumenti: vismazāk apgrūtināošs dalībvalstīm, visvieglāk piemērojams.

- **Pamattiesības**

Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 1. punkts nosaka, ka Savienība atzīst tiesības, brīvības un principus, kas izklāstīti Pamattiesību hartā.

Piedāvātie pasākumi ietver juridiskos noteikumus, kas ļauj pienācīgi reaģēt uz riskiem saistībā ar finanšu noziegumiem, terorisma draudu attīstību un nepieciešamību palielināt pārskatāmību. Šie pasākumi palīdzēs risināt un samazināt teroristu uzbrukumu risku. Kaut gan šo pasākumu galīgais mērķis ir finanšu sistēmas aizsardzība, to mērķis ir nodrošināt visas

garantijas, lai līdzsvarotu nepieciešamību palielināt drošību ar nepieciešamību aizsargāt pamattiesības, tostarp datu aizsardzību un ekonomisko brīvību.

Šajā Hartā paredzētas pamattiesības, kuras ir vissvarīgākās šī priekšlikuma kontekstā, ir šādas: privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība (7. pants), personas datu aizsardzība (8. pants) un darījumdarbības brīvība (Hartas 16. pants).

4AMLD darbības paplašināšana uz virtuālo valūtu apmaiņas platformām tika izanalizēta no privātās un ģimenes dzīves neaizskaramības un personas datu aizsardzības viedokļa. AML/CFT likumdošana pieprasa, lai atbildīgie subjekti zina savus klientus – kā arī noteiktas citas personas, kuras ne vienmēr ir viņu klienti (piem., faktiskais īpašnieks) – un izvērtē ar tiem saistītos noziedzīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas (ML/TF) riskus. Šajā nolūkā atbildīgiem subjektiem jāsavāc, jāapstrādā un jāreģistrē personas dati, un dažkārt jādalās šajos datos ar valsts iestādēm (piemēram FIU) vai privātām personām no tās pašas grupas. Kaut gan šīs prasības ietekmē vispārējo drošību (vispārējās intereses), tās ietekmē arī privātpersonas. Ierosinātie grozījumi ir formulēti skaidri un samērīgi, nosakot nepieciešamus nodrošinājumus, un Komisija tos uzskata par nepieciešamiem, lai sasniegtu cīņas pret ML/FT efektivitātes uzlabošanas un jaunu starptautisko standartu ieviešanas mērķus. Turklāt, paredzams, ka ierosinātie noteikumi par virtuālo valūtu apmaiņas platformu nozīmēšanu par atbildīgiem subjektiem pozitīvi ietekmēs patērētājus. Anonimitātes samazināšana ap virtuālām valūtām veicinās godprātīgu lietotāju uzticēšanās palielināšanu.

Līdzīgi, tika atbilstoši ņemta vērā nepieciešamība ievērot darījumdarbības brīvību, un kaut gan paredzama ietekme uz tirgus dalībniekiem, kas kļūs par atbildīgiem subjektiem, un pašlaik neveic savu klientu uzticamības pārbaudi (CDD), ierosinātie grozījumi neietekmē virtuālo valūtu apmaiņas platformu spēju darboties.

Samazinot 4AMLD paredzētos sliekšņus attiecībā uz uzticamības pārbaudi, kas veikta attiecībā uz priekšapmaksas instrumentiem, tiek nodrošināts, lai ES likumdošana atspoguļotu pastāvošo tirgus praksi attiecībā uz nepapildināmām kartēm, tajā pašā laikā ievērojot šādu karšu lietotāju vajadzības un likumīgas intereses. Karšu turētāju identitātes noteikšana un pārbaude tiks pieprasīta, tikai pārsniedzot iepriekš ierosināto sliekšni vai kad karte, neatkarīgi no tā vai tā ir vai nav papildināma, tiek izmantota pirkumu veikšanai tiešsaistē.

Pastiprinātie noteikumi par piekļuvi informācijai par faktiskajiem īpašniekiem tika rūpīgi izanalizēti no Hartas 7. un 8. panta ieviešanas nodrošināšanas viedokļa. Ierosināto grozījumu mērķis ir nodrošināt pareizu līdzsvaru starp nepieciešamību nodrošināt konfidencialitātes un personas datu aizsardzību un nepieciešamību nodrošināt pārskatāmību finanšu un ekonomiskā darbībā. Piešķirot publisku piekļuvi informācijai par faktiskajiem īpašniekiem attiecībā uz personām, kas iesaistītas saimnieciskā darbībā, tiek nodrošinātas papildus garantijas trešajām personām, kas vēlas ar tām sadarboties. Tas ļauj pilsoniskajai sabiedrībai, tostarp preses vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām, labāk pārbaudīt informāciju, un veicina uzticēšanos saglabāšanu uzņēmumu darījumu un finanšu sistēmu integritātei. Sabiedrībai pieejamā datu kopa ir stingri ierobežota un attiecas tikai uz faktiskajiem īpašniekiem, kas rīkojas kā ekonomikas dalībnieki. Noteikumi, uz kādiem tiek sniegta piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem, tiek definēti no jauna un skaidri piekļuves noteikumi tiek noteikti, veicot grozījumus 1. uzņēmumu tiesību direktīvā (Direktīva 2009/101/EK²⁰) – Savienības

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/101/EK (2009. gada 16. septembris) par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma 48. panta

juridiskajā aktā, kas nosaka noteikumus par uzņēmuma dokumentu atklātību un uzņēmumu uzņemto saistību spēkā esamību. Kas attiecas uz trasiem un citām juridiskām personām, kas veic uzņēmējdarbību, Direktīva izmanto “likumīgas intereses” koncepciju kā priekšnoteikumu piekļuvei informācijai par faktiskajiem īpašniekiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz Savienības budžetu.

5. CITI JAUTĀJUMI

• Skaidrojošie dokumenti

Nekādus citus skaidrojošos dokumentus par šī priekšlikuma pārņemšanu neuzskata par vajadzīgiem, jo nepieciešamie dokumenti jau tiek prasīti no dalībvalstīm saskaņā ar pašlaik spēkā esošo 4AMLD un Direktīvu 2009/101/EK.

• Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums

Grozījumi 4AMLD skar šādus jautājumus:

A. Virtuālo valūtu apmaiņas platformu nozīmēšana par atbildīgiem subjektiem

Pašlaik 4AMLD 2. pants nosaka atbildīgos subjektus, uz kuriem attiecas šī Direktīva. Komisija piedāvā grozīt 2. pantu, lai atbildīgo subjektu sarakstam pievienotu virtuālo valūtu apmaiņas platformas, kā arī depozitāro maku pakalpojumu sniedzējus. Juridiskās noteiktības iemeslu dēļ tiek piedāvāta arī termina “virtuālā valūta” definīcija.

Nesenā analīze sniegusi ieskatu virtuālo valūtu darbībā gan Savienības, gan starptautiskā līmenī. Tika apzināti vairāki riski, jo īpaši attiecībā uz valūtas maiņas pakalpojumu sniedzējiem, kuri veic virtuālo valūtu un papīra valūtu apmaiņu. Darījumiem ar virtuālām valūtām ir augstāka anonimitātes pakāpe nekā klasiskiem finanšu līdzekļu pārvedumiem un tādēļ tie rāda risku, ka virtuālo valūtu var izmantot teroristiskas organizācijas, lai slēptu finanšu pārvedumus. Iespējamie turpmākie riski ir saistīti ar darījumu neatgriezeniskumu, šīs jomas nepārredzamu un tehnoloģiski sarežģītu raksturu, un regulatīvo aizsargmehānismu trūkumu.

Virtuālo valūtu pārvedumus ES valstu iestādes pašlaik nekādā veidā nekontrolē, jo konkrēti saistoši noteikumi, kas regulēto šādas kontroles noteikumus, nepastāv ne Savienības līmenī, ne atsevišķās dalībvalstīs. Lai pienācīgi reaģētu uz šiem riskiem, ir svarīgi nodrošināt tiesisko regulējumu strādājošām maiņas platformām, kā arī depozitāro maku pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas kā vārtsargi, sniedzot sabiedrībai dažādas piekļuves shēmas virtuālām valūtām. Kā atbildīgie subjekti 4AMLD kontekstā, līdzīgi finanšu iestādēm, tie pakļaujas noteikumam realizēt preventīvos pasākumus un ziņot par aizdomīgiem darījumiem.

Ierosinātajam pasākumam nav negatīvas ietekmes uz priekšrocībām un tehnoloģiskajiem sasniegumiem, ko rada sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija, kas ir virtuālo valūtu pamatā. Digitālās naudas elektroniskā izplatīšana piedāvā potenciāli efektīvus līdzekļus un, atšķirībā no fiziskas naudas, vienlaikus nodrošina darījumu virsgrāmatu, kura nepastāv fiziskas naudas

---

otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 258, 1.10.2009., 11. lpp.).

gadījumā. Šajā priekšlikumā tiek pienācīgi ņemtas vērā priekšrocības un apstiprināts fakts, ka virtuālās valūtas atklāj valdībām inovatīvus veidus kā samazināt krāpniecību, korupciju, kļūdas un procesu papīru formātā izmaksas. Līdzīgi, ierosinātais priekšlikums ņem vērā, ka virtuālo valūtu tirgus var potenciāli izveidot jaunus, modernus sadarbības starp valdībām un pilsoņiem veidus datu koplietošanas, pārskatāmības un uzticēšanās ziņā, un var sniegt jaunu ieskatu preču un intelektuālā īpašuma īpašumtiesību un izcelsmes noteikšanā.

No datu aizsardzības viedokļa tiek nozīmēti jauni atbildīgie subjekti, kuriem būs jāapstrādā personas dati (*t.i.* jāveic klientu uzticamības pārbaudi). Šo jaunizveidoto pienākumu, kas izveidots pamatojoties uz sabiedriskās politikas apsvērumiem, no otras puses līdzsvaro, ievieojot skaidru definīciju par atbildīgajiem subjektiem, kuri tiek informēti par jauniem pienākumiem, kuri tiem jāpilda (finanšu personas datu savākšana un apstrāde tiešsaistē), un datu aizsardzības elementiem, kas attiecas uz šiem pienākumiem.

B. Zemāku darījumu limitu noteikšana noteiktiem priekšapmaksas instrumentiem

Saskaņā ar 4AMLD 12. pantu noteiktos apstākļos dalībvalsts var atļaut atbildīgajiem subjektiem nepiemērot konkrētus klienta uzticamības pārbaudes (CDD) pasākumus attiecībā uz elektronisko naudu. Pašlaik apzinātie priekšapmaksas karšu radītie terorisma finansēšanas riski ir saistīti ar vispārēja lietojuma (papildināmām vai nepapildināmām) priekšapmaksas kartēm, kurām neveic CDD, kuras izmanto vietējās vai starptautiskās shēmās un ar to, cik viegli šīs kartes lietojamas tiešsaistē.

Komisija piedāvā (i) samazināt (no 250 līdz 150 EUR) sliekšņus nepapildināmiem priekšapmaksas instrumentiem, uz kuriem jāattiecas CDD pasākumiem, un (ii) likvidēt atbrīvošanu no CDD gadījumos, kad priekšapmaksas kartes tiek izmantotas tiešsaistē.

Šādi tiks labāk apmierinātas identifikācijas prasības un paplašinātas klientu pārbaudes prasības. Priekšapmaksas instrumentu anonimitātes ierobežošana mudinās izmantot šādus instrumentus tikai likumīgos nolūkos, un padarīs mazāk pievilcīgu to izmantošanu terorisma un noziedzīgajiem mērķiem. Tajā pašā laikā priekšapmaksas kartes joprojām būs pieejamas. Komisija apzinās, ka tām ir sociālā vērtība, tās palīdz veicināt finansiālo iekļaušanu un tās var būt lietderīgas, iegādājoties preces un pakalpojumus tiešsaistē un kā bankas kontu aizstājēji.

Ierosinātie pasākumi pilnīgi saskan ar 4AMLD jau iekļautajiem noteikumiem par priekšapmaksas kartēm un neuzlikš šādu instrumentu izplatītājiem papildu pienākumus.

C. FIU pilnvarošana pieprasīt informāciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu no jebkura atbildīgā subjekta

Saskaņā ar Eiropas Drošības programmā uzņemtajām saistībām Komisija piedāvā grozīt 4AMLD 32. pantu, lai atvieglotu sadarbību ar FIU, saskaņojot noteikumus par to piekļuvi informācijai ar visjaunākajiem starptautiskajiem standartiem.

FIU spēlē svarīgu lomu teroristu tīklu pārrobežu finanšu operāciju identifikācijā un to finansētāju atklāšanā. Visjaunākie starptautiskie standarti uzsver, ka ir svarīgi paplašināt FIU darbības jomu un piekļuvi FIU pieejamai informācijai. Noteiktās dalībvalstīs šo informāciju pašlaik ierobežo prasība, ka atbildīgajam subjektam vispirms jāiesniedz ziņojums par aizdomīgu darījumu. FIU jābūt iespējai saņemt papildu informāciju no atbildīgiem subjektiem, un jābūt laikus pieejamai to lūgtai finanšu, administratīvajai un tiesībsardzības informācijai, kura FIU ir vajadzīga, lai tās pienācīgi veiktu savas funkcijas pat gadījumos, kad nav ziņojuma par aizdomīgiem darījumiem.

FIU pilnvaru precizēšana saistībā ar papildinformācijas pieprasījumiem no jebkura atbildīga subjekta un tiešas piekļuves atbildīgiem subjektiem pieejamajai informācijai nodrošināšana nodrošinās, ka visu dalībvalstu likumi būs saskaņā ar starptautiskajiem standartiem. Šādi FIU būs labāk pilnvarotas iegūt nepieciešamo informāciju ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem efektīvākai izvērtēšanai un terorisma finansēšanas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas darbību atklāšanas paātrināšanai. Dalībvalstīm tiek uzlikts uzdevums sīkāk definēt noteikumus šādu informācijas pieprasījumu veikšanai. Dalībvalstis vienādā apmērā patur tiesības pienācīgi noteikt efektīvus un samērīgus saņemtās informācijas apstrādes noteikumus. FIU jāievēro noteikumi attiecībā uz šādas informācijas drošību un konfidencialitāti, tostarp apstrādes, uzglabāšanas, izplatīšanas procedūrām un piekļuves šādai informācijai aizsardzību.

D. FIU un kompetento iestāžu pilnvarošana identificēt banku un maksājumu kontu turētājus

Saskaņā ar 4AMLD 57. apsvērumu dalībvalstis tiek mudinātas ieviest banku reģistrus vai elektronisko datu izguves sistēmas, kuras FIU nodrošinātu piekļuvi informācijai par banku kontiem. Pašlaik šādi mehānismi jau pastāv vai tika nesen ieviesti vairākās dalībvalstīs. Taču nav pienākums to darīt ES līmenī.

Ne visās dalībvalstīs ir ieviesti mehānismi, kas ļauj to FIU savlaicīgi piekļūt informācijai par banku un maksājumu kontu turētāju identitāti, dažām FIU traucē noziedznieku un terorisma finansēšanas plūsmu atklāšanā valsts līmenī. Turklāt, attiecīgie FIU arī nespēj apmainīties ar šādu informāciju ar saviem partneriem no ES un ārpus ES, kas apgrūtina pārrobežu preventīvo darbību.

Komisija ierosina lūgt dalībvalstīm ieviest automatizētus centralizētus mehānismus, kas ļauj ātri identificēt banku un maksājumu kontu turētājus. Tas ļaus dalībvalstīm izvēlēties: vai nu (i) ieviest centrālo reģistru, kurā iekļauti visi nepieciešamie dati, kas ļauj identificēt bankas un maksājumu kontu turētājus, un sniegt savām valsts FIU un AML/CFT kompetentām iestādēm pilna apmēra un ātru piekļuvi reģistrā glabājamai informācijai, vai nu (ii) ieviest citus centralizētus mehānismus, piemēram, centrālās datu izguves sistēmas, kas ļauj sasniegt to pašu mērķi.

Pildot savus pienākumus šīs direktīvas ietvaros, FIU un citām AML/CFT kompetentām iestādēm jābūt pieejamiem efektīviem līdzekļiem, kā identificēt visus banku un maksājumu kontus, kas pieder vienai personai, izmantojot centralizētu automatizētu meklēšanas vaicājumu. Tas novedīs pie ātrākas aizdomīgu ML/TF darījumu atklāšanas un tiks uzlabota preventīva darbība gan valsts, gan starptautiskā mērogā.

Tas dotu dalībvalstīm pietiekamu brīvību, izvēloties vislabākos līdzekļus priekšlikumā norādītā mērķa sasniegšanai. Ieviešot centrālo mehānismu, dalībvalstis papildīs mehānismu ar saskaņotu minimālās informācijas kopu, un, potenciāli, ar citu informāciju, kuru uzskata par nepieciešamu un samērīgu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai. Tās arī pieprasīs, lai attiecīgas finanšu iestādes (vai citi subjekti) periodiski iesniedz vai augšupielādē informāciju šajā mehānismā un nosaka tehniskos un juridiskos noteikumus, saskaņā ar kuriem FIU un AML/CFT kompetentās iestādes piekļūš informācijai.

Tajā pašā laikā, lai ievērotu konfidencialitāti un aizsargātu personas datus, šādos reģistros jāglabā minimāli dati, kas nepieciešami AML/CFT izmeklēšanu veikšanai, attiecīgie datu subjekti jāinformē, ka viņu dati tiek reģistrēti un tiem piekļūst FIU, un jāsniedz informācija par kontaktpunktu, piekļuves un labošanas tiesību realizācijai. Valsts līmenī maksimālie

uzglabāšanas laikposmi (ko pamato pienācīgs pamatojums par to ilgumu) jāpiemēro personas datu reģistrācijai reģistros un jāiekļauj noteikums par to iznīcināšanu, tiklīdz šī informācija vairs nav nepieciešama norādītajam nolūkam. Piekļuve šādiem reģistriem un datubāzēm jāierobežo uz “nepieciešamības zināt” pamata.

E. ES pieejas saskaņošana attiecībā uz augsta riska trešajām valstīm

Direktīvas 18. pants pieprasa atbildīgajiem subjektiem piemērot pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus (ECDD pasākumus) attiecībā uz fiziskām un juridiskām personām, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs. 4AMLD 9. pants pilnvaro Komisiju identificēt – ar deleģētā akta palīdzību – augsta riska trešās valstis, kuru AML/CFT režīmos ir nepilnības un kuras tālrad rada nopietnu terorisma finansēšanas risku. Šis deleģētais akts jāpieņem – un jāiesniedz Eiropas Parlamenta un Padomes izskatīšanai – 2016. gada jūlijā.

Tomēr, dalībvalstīm pašlaik nav pienākums iekļaut savos valsts režīmos konkrētu ECDD pasākumu sarakstu un, tādējādi, pastāv neviendabīgi ECDD pasākumu ieviešanas režīmi attiecībā uz valstīm, kurās ir trūkumi.

Šo pasākumu saskaņošana palīdzēs izvairīties no vai vismaz ierobežot labvēlīgākās tiesas izvēles risku pamatojoties uz to, kā jurisdikcijas piemēro vairāk vai mazāk stingrāku regulējumu attiecībā uz augsta riska trešajām valstīm. Tādēļ tiek novērstas regulējuma nepilnības, kuras var izmantot ML/TF aktivitātēm.

Ierosinātie ECDD pasākumi ir pilnībā saderīgi ar Finanšu darījumu darba grupas (“FATF”) izstrādāto šādu darbību sarakstu. Tie tiks uzskatīti par minimālo prasību kopu, kas jāizmanto visām dalībvalstīm. Šī pilna ECDD kopuma ieviešana nodrošinās pilnīgāku darījumu uzraudzību, jo aptver klientu, darījumu attiecību mērķa un rakstura, līdzekļu izcelsmes pārbaudes un darījumu uzraudzību. Turklāt, ar augstākās valdības sistemātisko apstiprinājumu finanšu darījuma apstrāde nodrošinās augstāka līmeņa pārbaudi.

Tāpat FATF izveidotais pretpasākumu saraksts pienācīgi jāatspoguļo Savienības likumdošanā, un šis priekšlikums nosaka papildināmo risku samazināšanas pasākumu sarakstu, ko dalībvalstis var nolemt piemērot.

F. Piekļuves informācijai par faktiskajiem īpašniekiem uzlabošana

4AMLD 30. un 31. pants nosaka informācijas par uzņēmumu, trastu un citu veidu juridisko veidojumu galīgo(-ajiem) faktisko(-ajiem) īpašnieku(-iem) savākšanas un uzglabāšanas noteikumus, kā arī noteikumus attiecībā uz piekļuvi šai informācijai. Pašlaik šīm personām obligāti jāuztur precīza informācija par saviem faktiskajiem īpašniekiem.

4AMLD nosaka strukturētu piekļuvi attiecībā uz juridiskām personām, atšķirot uzņēmumus, trastus un līdzīgus juridiskus veidojumus. Šis priekšlikums šo struktūru saglabā.

- Korporatīvas vienības un citas juridiskas vienības

Saskaņā ar 4AMLD 30. pantu, informācijai par faktisko īpašnieku var piekļūt jebkura persona vai organizācija, kas pierāda, ka tai ir likumīgas intereses. Praktiski, sarežģīta īpašumtiesību struktūra tika izmantota, lai slēptu saikni ar noziedzīgām darbībām, nodokļu saistībām, politiski nozīmīgo personu iesaistīšanos un fiziskām personām vai jurisdikcijām, kuras ir sankciju objekts. Tajā pašā laikā, dažādas pieejas pārskatāmībai attiecībā uz galīgiem faktiskajiem īpašniekiem arī rada problēmas un sajukumu uzņēmumiem, kuriem jāiegulda

ievērojami resursi savās sistēmās un kontrolēs, kaut gan investoriem, akcionāriem un citām ieinteresētām personām jāpaļaujas uz publiski pieejamo un nekavējoties pieejamo informāciju par norādīto uzņēmumu kontroli un īpašniekiem.

Regulējamām firmām uzņēmumu faktisko īpašnieku noskaidrošana ir finanšu noziegumu riska mazināšanas un novēršanas stratēģiju pamats. Turklāt, ES regulējumā šis aspekts ir kodols saiknē starp preventīvo režīmu 4AMLD un uzņēmumu tiesībām, proti, Direktīvu 2009/101/EK, kas ir Savienības tiesību akts, kas nosaka noteikumus par uzņēmumu dokumentu atklāšanu. Šis priekšlikums risina šo problēmu, grozot šo Direktīvu, lai dalībvalstīm būt pienākums nodrošināt obligātu atklāšanu (publisku piekļuvi) ierobežotai informācijas kopai par tādu firmu un juridisku personu faktiskajiem īpašniekiem, kas gūst peļņu saskaņā ar LESD 54. pantā noteikto. Labai korporatīvās vadības infrastruktūrai jāapvieno pārskatāmība, atbildība un integritāte, un tā iekļauj faktisko īpašnieku zināšanu.

Prasība piešķirt publisku piekļuvi informācijai par faktiskajiem īpašniekiem ir labi pamatota, jo nodrošinās papildus garantijas trešajām personām, kas vēlas ar šādiem uzņēmumiem sadarboties. Mazākuma investoru aizsardzība un ieinteresēto personu, piemēram, trešo personu, kas vēlas sadarboties ar personu vai struktūru, aizsardzība, pieprasa piekļuvi uzticamai informācijai par īpašniekiem, tostarp kontrolējošo īpašnieku identitāti un uzņēmumu un trastu kontroles struktūrām.

Publiska piekļuve ļauj pilsoniskajai sabiedrībai, tostarp preses vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām, labāk pārbaudīt informāciju, un veicina uzticēšanos saglabāšanu uzņēmumu darījumu un finanšu sistēmu integritātei. Tas var veicināt cīņu ar juridisku personu un juridisku veidojumu ļaunprātīgu izmantošanu, palīdzot investoriem un ietekmējot reputāciju, ņemot vērā, ka ikviens, kas veiks ar tiem darījumus, zinās, kas ir to faktiskais(-ie) īpašnieks(-i). Tas arī atvieglo savlaicīgu un efektīvu informācijas pieejamību finanšu iestādēm, kā arī trešo valstu iestādēm, kas iesaistītas cīņā ar šiem noziegumiem.

– Trasti un citi juridiski veidojumi

4AMLD sniedz kompetentām iestādēm un FIU savlaicīgu piekļuvi informācijai par trastu un citu juridisku veidojumu faktiskajiem īpašniekiem. Atbildīgie subjekti var piekļūt šai informācijai klienta uzticamības pārbaudes ietvaros. Informācija par faktiskajiem īpašniekiem attiecas uz plašu juridisku veidojumu klāstu: tiešiem trastiem, kas raksturīgi vispārējām tiesībām, kā arī līdzīgām vienībām, piemēram, Treuhand, fiducie vai fideicomiso, un visiem pielīdzināmiem juridiskiem veidojumiem, piemēram, fondiem. Turklāt, pašreizējie noteikumi pieprasa, lai gadījumos, kad trastam darbības rezultātā rodas nodokļu sekas, dalībvalstī būtu izveidots reģistrs, kas satur informāciju par faktiskajiem īpašniekiem.

Daudzi no šiem trastiem un līdzīgiem juridiskiem veidojumiem veic komerciālo vai uzņēmējdarbībai līdzīgo darbību peļņas gūšanas nolūkā, tāpat kā parastie uzņēmumi. Tādēļ, attiecībā uz šo trastu veidu paliek spēkā tādi paši argumenti par publiskas piekļuves nodrošināšanu informācijai par faktiskajiem īpašniekiem. Savienības līmenī pastāvošajam režīmam attiecībā uz piekļuvi informācijai jābūt saskanīgam un jānodrošina publiska piekļuve informācijai par šai kategorijas piederošo juridisko personu faktiskajiem īpašniekiem.

Tajā pašā laikā, trasti un līdzīgie juridiskie veidojumi var tikt izveidoti citos nolūkos: noteikumu izveide attiecībā uz ģimenes mantas izmantošanu un saglabāšanu, labdarības mērķiem vai citos sabiedrībai izdevīgos nolūkos. Šādiem trastiem un līdzīgiem juridiskiem veidojumiem, kuri negūst labumu no uzņēmējdarbības, piemērojams atšķirīgs

konfidencialitātes režīms. Pamatinformāciju par šādu veidojumu faktiskajiem īpašniekiem sniedz tikai personām un organizācijām, kuras pierāda savu likumīgo interesi. Apsvērumos tiek precizēti arī likumīgas intereses pierādīšanas kritēriji.

Ierosinātā pieeja ņem vērā trastu un līdzīgu juridisko veidojumu īpašo raksturu. Šādi, neatkarīgi no klasifikācijas valsts tiesību aktos, atšķir trastus, kas sastāv no jebkura īpašuma, kas pieder personai, kas veic uzņēmējdarbību, kas paredz vai ietver trastu pārvaldīšanu, vai ja tas notiek šādas personas vārdā, un kas rīkojas kā pilnvarotā persona šajā uzņēmējdarbībā, ko veic peļņas gūšanas nolūkos, no vienas puses, un, citus trastus, no otras puses.

Papildu elementi

i) Reģistrētas korporatīvās struktūras

Saskaņā ar 4AMLD 3. panta 6. punkta a) apakšpunktu kritērijs korporatīvo vienību faktisko īpašnieku noteikšanai ir šāds sliekšnis: 25 % akciju turējums plus viena akcija vai vairāk nekā 25 % īpašumtiesību daļa klientā. Komisija ierosina samazināt 4AMLD norādīto sliekšni līdz 10 % attiecībā uz noteiktiem ierobežotiem vienību veidiem, kas rada īpašu risku tikt izmantotiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā un nodokļu nemaksāšanā.

Starpniekuzņēmumiem, kuri neveic saimniecisko darbību un kuru mērķis ir attālināt faktiskos īpašniekus no to aktīviem, 25 % sliekšni ir diezgan viegli apiet. Mazāka sliekšņa noteikšana gadījumos, kad pastāv konkrēts risks, ierobežos vienību skaitu, par kurām atbildīgiem subjektiem jāvāc papildinformācija, ar tādām vienībām, kuru izmantošanas risks nelikumīgiem mērķiem ir augsts. Attiecīgi, tas ļaus labāk noteikt faktisko(-s) īpašnieku(-s), īpaši koncentrējoties uz vienībām, kas darbojas kā starpnieki, nerada savus ieņēmumus, bet lielākoties novirza ieņēmumus no citiem avotiem (Direktīvā 2011/16/ES definētas kā *Pasīvas nefinanšu vienības*).

ii) Esošie klienti

Saskaņā ar 4AMLD 14. panta 5. punktu trasta dibinātājs tiek identificēts uzreiz pēc klienta uzticamības pārbaudes. Komisija piedāvā pieprasīt esošo klientu esošo faktisko īpašnieku nesistemātisku kontroli, piemēram trastos, citos juridiskos veidojumos un juridiskās personās, piemēram, fondos.

Naudas līdzekļu/aktīvu potenciālo izcelsmi, ar ko parasti saistīts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas risks, nevar uzticami novērtēt, kamēr netiks veikta šāda sistemātiskā pārskatīšana. Tāpat, sistemātiskās kontroles trūkums noteiktos gadījumos neļauj laicīgi atklāt un izvērtēt riskus. Piemērojot klientu uzticamības pārbaudi izvēlētajiem esošajiem klientiem, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas riska laicīgai novērtēšanai un tā apkarošanai var traucēt atjaunotas informāciju trūkums par klientiem, tādējādi, nodrošinot iespēju slēpt naudas līdzekļus.

Šajā sakarā piemērojama ne tikai 4AMLD, bet arī citas Savienības tiesību normas, kuras jāņem vērā. Informācijas par faktiskajiem īpašniekiem apjoms saskaņā ar 4AMLD tieši ietekmē ziņošanas režīmu saskaņā ar Direktīvu 2011/16/ES. Direktīva nosaka, ka finanšu iestādēm jāiegūst pašapliecinājums attiecībā uz to *pasīvu nefinanšu vienību* faktiskajiem īpašniekiem, kurām pieder esošie konti ar bilanci virs 1 miljona USD, kā noteikts saskaņā ar vienotajiem ziņojumu standartiem ("VZS"), kuri izstrādāti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) kontekstā. Pamatojoties uz šo finanšu iestādēm uzlikto pienākumu sazināties ar pasīvo nefinanšu vienību, var sasniegt sinerģiju, izmantojot šādus

kontakts, lai atjaunotu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem, saskaņā ar visjaunāko zināšanas standartu.

iii) Trastu uzraudzības un reģistrācijas vieta

Saskaņā ar 4AMLD 31. pantu dalībvalstīm jāprasa, lai trasti, ko “pārvalda saskaņā ar to tiesību aktiem”, iegūtu un uzturētu adekvātu, pareizu un atjauninātu informāciju, jo īpaši par pilnvarotām personām. Šis pants arī prasa, lai dalībvalstis ievieš valsts līmenī centralizētos reģistrus ar informāciju par trastu, kuru “darbības rezultātā rodas nodokļu sekas”, faktiskajiem īpašniekiem.

Komisija ierosina precizēt, ka šis pienākums tiek uzlikts dalībvalstij, kurā trasts tiek administrēts.

Pašlaik pastāvošie kritēriji attiecībā uz “jurisdikciju” un “nodokļu seku radīšanu” netiek konsekventi izprasti un tie jāprecizē. It īpaši, pamatojoties uz pašreizējo 31. panta tekstu var uzskatīt, ka kamēr dalībvalsts neatzīst trastus savās tiesībās, šai dalībvalstij nav pienākums uzraudzīt un reģistrēt trastus, kuri tiek administrēti tās teritorijā. Tādā veidā rodas risks, ka reģistrācijā būs nepilnības, un tas nesaskan ar Direktīvas pārskatāmības prasību mērķiem. Turklāt, reģistrācijas prasību ierobežošana ar trastiem, kuru darbības rezultātā rodas nodokļu sekas, nav pilnībā saskanīga ar plašāku pienākumu Direktīvas ietvaros, kas nosaka identificēt visus trastu veidus pirms darījumu attiecību nodibināšanas.

Šīs Direktīvas noteikumi arī nesaskan tādā ziņā, ka pašreizējās reģistrācijas prasības atbrīvo no reģistrācijas tādus trastus, kuri nodokļu sistēmu nesaskaņotības dēļ atrodas ārpus dalībvalstu nodokļu noteikumu tvēruma (piem., tāpēc, ka tiem nav reģistrācijas vietas nodokļu vajadzībām). Šādi trasti ne tikai nemaksā nodokļus, bet arī nav nekur reģistrēti.

Komisijas priekšlikums saskan ar FATF Noteikumiem par pārskatāmību un patiesajiem labuma guvējiem.

iv) Valstu reģistru savstarpējā saistība

4AMLD uzsver nepieciešamību nodrošināt faktisko īpašnieku valstu reģistru drošu un efektīvu savstarpējo saistību. Komisijas uzdevums ir līdz 2019. gada jūnijam izstrādāt pārskatu, lai izvērtētu noteikumus un tehniskās specifikācijas, kā arī savstarpējās saiknes nodrošināšanas procedūru.

Ir ļoti svarīgi steidzīgi novērst riskus, ko var radīt juridisku personu un juridisku veidojumu ļaunprātīga pārrobežu darbība. Tāpēc Komisija ierosina nodrošināt tiešu savstarpējo saikni starp šiem reģistriem.

Šī savstarpējā saikne ļaus kompetentām iestādēm, FIU un atbildīgiem subjektiem identificēt faktiskos īpašniekus visvienkāršākā un visefektīvākā veidā, un tā palielinās pārskatāmības prasības pret uzņēmumiem un trastiem. Tā arī ļaus publiski piekļūt informācijai par faktiskajiem īpašniekiem visā ES teritorijā.

Kopumā, jauna pieeja korporatīvai pārskatāmībai un piekļuvei informācijai par faktiskajiem īpašniekiem skar visus aspektus, kas pašlaik veido informācijas par faktiskajiem īpašniekiem shēmu: kas tiek reģistrēts (vienības, par kurām tiek reģistrēta informācija), kur jāveic reģistrācija (kura dalībvalsts ir atbildīga par konkrētas vienības reģistrāciju), kam tiek sniegta piekļuve informācijai (skaidrāka piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem), kā jābūt savstarpēji saistītiem valstu reģistriem.

G. Vairāku esošo noteikumu precizēšana

i) Kompetento iestāžu koncepcija

Neskatoties uz to, ka termins “kompetentās iestādes” tiek minēts daudzās vietās Direktīvas tekstā, tas ne vienmēr ir skaidri saprotams. Tādēļ to ir dažādi interpretējuši Eiropas Savienībā. Šis priekšlikums ietver apsvērumu, kas precizē šo jautājumu.

ii) Slēgtās aprites karšu izslēgšana

Slēgtās aprites kartes ir priekšapmaksas kartes, kuras var izmantot, lai iegādātos preces un pakalpojumus tikai izsniedzēja objektos vai ierobežotā pakalpojumu sniedzēju tīklā, pamatojoties uz tiešu komerciālo līgumu ar profesionālo izsniedzēju, vai kuras var izmantot tikai, lai iegādātos ļoti ierobežotu preču vai pakalpojumu klāstu. Ņemot vērā ļoti ierobežotus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas riskus saistībā ar slēgtās aprites kartēm, tās tiek izslēgtas no elektroniskās naudas definīcijas 4AMLD kontekstā, kas atbilst Direktīvā 2009/110/EK²¹ izmantotajai pieejai.

iii) Pilnīga atbilstība elektroniskās identifikācijas noteikumiem

4AMLD mērķu izpildei būtu pareizi identificēt un pārbaudīt darījuma un/vai maksājuma dalībniekus (fiziskas vai juridiskas personas). Tādēļ, elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumi (ko regulē eIDAS regula) ir piemērojami, atverot bankas kontus vai piekļūstot naudas līdzekļiem un/vai izsekojot elektroniskos darījumus. Pašlaik, eIDAS regulējums ir viens no digitālā vienotā tirgus stūrakmeņiem, kas aptver visus elektroniskās identifikācijas un autentifikācijas elementus.

4AMLD jāatjauno, lai ņemtu vērā jaunu tiesisko regulējumu par paziņoto eID shēmu un līdzekļu savstarpējo atzīšanu, skaidri atsaucoties uz eIDAS regulā noteiktajiem tehniskajiem līdzekļiem un likvidējot jebkuras iespējamās neatbilstības.

Tādēļ, atsauces uz eIDAS regulā minētajiem elektroniskās identifikācijas līdzekļiem jāiekļauj 4AMLD 13. panta 1. punktā, 27. panta 2. punktā, 40. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, kā arī III pielikumā. Oriģinālo dokumentu kopijas, kā arī elektroniskos apgalvojumus, apliecinājumus un pieteikšanās datus jāatzīst par derīgiem identitātes pierādīšanas līdzekļiem 4AMLD ietvaros.

---

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un Direktīvu 2009/101/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 50. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu²²,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849/EK²⁴ ir galvenais juridiskais instruments, ko izmanto, lai novērstu Eiropas Savienības finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai. Direktīvā, kas jātransponē līdz 2017. gada 26. jūnijam, noteikts visaptverošs regulējums, lai risinātu problēmu: naudas līdzekļu vai īpašuma vākšana teroristiskiem nolūkiem, pieprasot, lai dalībvalstis identificē, izprot un mazīna ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu saistītos riskus.
- (2) Nesenie teroristu uzbrukumi iezīmējuši jaunas tendences, it īpaši attiecībā uz to, kādā veidā teroristu grupas finansē un īsteno savas operācijas. Noteikti moderno tehnoloģiju pakalpojumi kļūst arvien populārāki kā alternatīvas finanšu sistēmas un paliek ārpus Eiropas Savienības tiesību aktu tvēruma vai gūst priekšrocības no atbrīvojumiem, kas vairs nav pamatoti. Lai neatpaliktu no jaunajām tendencēm, būtu jāveic pasākumi esošā preventīva regulējuma uzlabošanai.
- (3) Cenšoties sasniegt Direktīvas (ES) 2015/849 mērķus, jebkuriem grozījumiem šajā Direktīvā būtu jāsakā ar Savienības īstenojamajām darbībām terorisma un terorisma

²² OV C [...], [...], [...]. lpp.

²³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

finansēšanas apkarošanas jomā. Eiropas Drošības programmā²⁵ tika norādīta nepieciešamība veikt pasākumus terorisma finansēšanas problēmas efektīvākai un visaptverošākai risināšanai, uzsverot, ka terorisma finansēšana iespējama, iefiltrējoties finanšu tirgos. Eiropadomes 2015. gada 17. un 18. decembra secinājumos arī uzsvērtā nepieciešamību ātri veikt turpmākus pasākumus, kas vērsti pret teroristu finansēšanu visās jomās.

- (4) Komisija ir pieņēmusi rīcības plānu par pastiprinātu cīņu pret teroristu finansēšanu²⁶, kurā izcelta vajadzība pielāgoties jauniem apdraudējumiem un šajā nolūkā grozīt Direktīvu (ES) 2015/849.
- (5) Savienības veiktajiem pasākumiem arī precīzi jāatspoguļo attīstības tendences un uzņemtās saistībās starptautiskā līmenī. ANO Drošības padomes rezolūcijā 2199 (2015) dalībvalstis tiek aicinātas rīkoties, lai neļautu teroristu grupām piekļūt starptautiskām finanšu iestādēm.
- (6) Maiņas pakalpojumu sniedzējiem, kuri veic virtuālo valūtu un papīra valūtu (t.i., valūtas, kurām ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss) apmaiņu, kā arī virtuālo valūtu depozitāro maku pakalpojumu sniedzējiem nav pienākums identificēt aizdomīgu darbību. Tādēļ teroristu grupas spēj pārskaitīt naudas līdzekļus Savienības finanšu sistēmā vai virtuālās valūtas tīklos, slēpjot savus pārvedumus vai gūstot labumu no noteiktas šajās platformās pastāvošās anonimitātes pakāpes. Tādēļ ir svarīgi paplašināt Direktīvas (ES) 2015/849 tvērumu, lai iekļautu virtuālo valūtu apmaiņas platformas un depozitāro maku pakalpojumu sniedzējus. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pārraudzīt virtuālo valūtu izmantošanu. Šādi tiktu nodrošināta sabalansēta un samērīga pieeja, aizsargājot tehniskos sasniegumus un augstu pārredzamības pakāpi alternatīvas finansiālās un sociālās uzņēmējdarbības jomā.
- (7) Uzticēšanās virtuālajām valūtām nepalielināsies, ja tās tiks izmantotas noziedzīgiem nolūkiem. Šajā kontekstā anonimitāte drīzāk kļūs par šķērslī, nevis priekšrocību virtuālo valūtu izmantošanā un to potenciālo labumu izplatīšanā. Virtuālo apmaiņas platformu un depozitāro maku pakalpojumu sniedzēju iekļaušana pilnībā neatrisinās anonimitātes problēmu saistībā ar virtuālo valūtu darījumiem, jo liela virtuālo valūtu vides daļa paliks anonīma tādēļ, ka lietotāji var arī mijiedarboties bez apmaiņas platformām vai depozitāro maku pakalpojumu sniedzējiem. Lai apkarotu ar anonimitāti saistītos riskus, valsts finanšu ziņu vākšanas vienībām (*FIU*) vajadzētu būt spējīgām piesaistīt virtuālo valūtu adreses virtuālo valūtu īpašnieka identitātei. Turklāt būtu jāizvērtē iespēja ļaut lietotājiem labprātīgi pašdeklarēties nozīmētās iestādēs.
- (8) Vietējās valūtas (pazīstamas arī kā papildu valūtas), ko izmanto tikai ļoti ierobežotos tīklos, piemēram, pilsētā vai reģionā, un tikai neliels lietotāju skaits, nevajadzētu uzskatīt par virtuālām valūtām.
- (9) Attiecība uz fiziskām vai juridiskām personām, kas izveidotas augsta riska trešajās valstīs, dalībvalstīm ir jāpieprasa atbildīgajiem subjektiem piemērot pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus, lai pārvaldītu un mazinātu riskus. Tādēļ katra dalībvalsts valsts līmenī nosaka pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus, kas jāveic attiecībā uz augsta riska trešajām valstīm. Šādas dažādas dalībvalstu pieejas rada vājās vietas darījumu attiecību ar Komisijas identificētajām

²⁵ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas Drošības programma", COM(2015) 185 *final*.

²⁶ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par rīcības plānu par pastiprinātu cīņu pret teroristu finansēšanu, COM(2016) 50 *final*.

augsta riska trešajām valstīm pārvaldīšanā. Teroristi šos trūkumus var izmantot naudas līdzekļu novirzīšanai uz Savienības finanšu sistēmu un no tās. Ir svarīgi uzlabot Komisijas izveidotā augsta riska trešo valstu saraksta efektivitāti, nodrošinot saskaņotu attieksmi pret šīm valstīm Savienības līmenī. Šai saskaņotai pieejai primāri būtu jākoncentrējas uz pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumiem. Tomēr dalībvalstīm un atbildīgiem subjektiem vajadzētu atļaut piemērot ne tikai pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus saskaņā ar starptautiskām saistībām, bet arī dažādus papildu mazināšanas pasākumus. Starptautiskas organizācijas un standartu noteikšanas iestādes, kuras ir kompetentas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas un teroristu finansēšanas apkarošanas jomā, var aicināt piemērot atbilstošus pretpasākumus, lai aizsargātu starptautisko finanšu sistēmu no pastāvošiem un būtiskiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu un terorisma finansēšanas riskiem, kas izriet no valstīm. Dalībvalstīm būtu jāievieš un jāpiemēro papildu mazināšanas pasākumi attiecībā uz Komisijas identificētām augsta riska trešajām valstīm, ņemot vērā aicinājumus veikt pretpasākumus, piemēram, tos, ko izteikusi Finanšu darījumu darba grupa (*FATF*).

- (10) Ņemot vērā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas (*ML/TF*) draudu attīstību un neaizsargātību no tiem, Savienībai būtu jāpieņem integrēta pieeja par valsts noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas režīmu atbilstību prasībām Savienības līmenī, ņemot vērā šo valsts režīmu efektivitātes novērtējumu. Lai pārraudzību Savienības prasību pareizu transponēšanu valsts režīmos, to efektīvu ieviešanu un spēju nodrošināt stipru preventīvu režīmu šajā jomā, Komisijai būtu jābalsta savs novērtējums uz valstu riska režīmiem, kuri neskar novērtējumi, ko veikušas starptautiskās organizācijas un standartu noteikšanas iestādes, kuras ir kompetentas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas un teroristu finansēšanas apkarošanas jomā, piemēram, *FATF* vai Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pasākumu novērtēšanas ekspertu komiteja (*MONEYVAL*).
- (11) Priekšapmaksas karšu vispārējais nolūks ir to likumīga izmantošana, un tās ir finansiālu iekļaušanu veicinošs instruments. Tomēr anonīmas priekšapmaksas kartes ir viegli izmantot teroristu uzbrukumam un loģistikas finansēšanai. Tādēļ ir svarīgi liegt teroristiem piekļuvi šīm viņu operāciju finansēšanas veidam, vēl vairāk samazinot limitus un maksimālās summas, attiecība uz kurām atbildīgiem subjektiem ir atļauts nepiemērot noteiktus klientu uzticamības pārbaudes pasākumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849. Tādējādi, pienācīgi ņemot vērā klientu vajadzības pēc vispārējā nolūka priekšapmaksas instrumentiem un neliedzot šādu instrumentu izmantošanu sociālās un finansiālās iekļaušanas veicināšanai, vienlaikus ir svarīgi samazināt esošos sliekšņus vispārējā nolūka anonīmām priekšapmaksas kartēm un atcelt atbrīvojumu no klienta uzticamības pārbaudes, kad tās tiek izmantotas tiešsaistē.
- (12) Kaut gan anonīmo priekšapmaksas karšu lietošana Eiropas Savienībā pamatā ir ierobežota tikai ar Savienības teritoriju, tas ne vienmēr notiek līdzīgu karšu gadījumā, kas izsniegtas trešajās valstīs. Tādēļ ir svarīgi nodrošināt, lai anonīmas priekšapmaksas kartes, kas izsniegtas ārpus Eiropas Savienības, varētu izmantot Savienībā tikai tad, kad tiek uzskatīts, ka tās atbilst līdzvērtīgām prasībām kā tās, kas noteiktas Eiropas Savienības tiesību aktos. Noteikums būtu jāsteno pilnīgā saskanībā ar Eiropas Savienības pienākumiem attiecībā uz starptautisko tirdzniecību, jo īpaši Vispārējā nolīguma par pakalpojumu tirdzniecību noteikumiem.
- (13) *FIU* ir svarīga loma teroristu tīklu finanšu operāciju identificēšanā, it īpaši pārrobežu mērogā, un to finansētāju atklāšanā. Preskriptīvo starptautisko standartu trūkuma dēļ

starp *FIU* pastāv ievērojamas atšķirības funkciju, kompetenču un pilnvaru ziņā. Tomēr šīm atšķirībām nevajadzētu ietekmēt *FIU* darbību, it īpaši to spējas veikt preventīvu analīzi, lai atbalstītu visas iestādes, kas nodarbojas ar informācijas vākšanu, izmeklēšanu un tiesiskām darbībām, kā arī starptautisko sadarbību. *FIU* vajadzētu būt piekļuvei informācijai un spējai ar to apmainīties bez šķēršļiem, tostarp atbilstošā sadarbībā ar tiesībsardzības iestādēm. Visos gadījumos, kad pastāv aizdomas par noziedzību un it īpaši gadījumos, kas saistīti ar terorisma finansēšanu, informācijai būtu jāplūst tieši un ātri, bez nevajadzīgiem kavējumiem. Tādēļ ir svarīgi vēl vairāk uzlabot *FIU* efektivitāti un iedarbīgumu, precizējot *FIU* pilnvaras un sadarbību starp tām.

- (14) *FIU* vajadzētu būt iespējai iegūt no atbildīgiem subjektiem visu nepieciešamo informāciju, kas saistīta ar to funkciju izpildi. Neierobežota piekļuve informācijai ir svarīga, lai nodrošinātu, ka naudas līdzekļu plūsmas var tikt attiecīgi izsekotas un nelikumīgi tīkli un plūsmas tiek atklātas agrīnā posmā. Kad *FIU* nepieciešams iegūt papildinformāciju no atbildīgiem subjektiem, pamatojoties aizdomām par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, piemēram, aizdomām sakarā ar iepriekšējo aizdomīgu darījumu, kas tika paziņots *FIU*, kā arī izmantojot citus līdzekļus, piemēram, *FIU* analīzi, kompetento iestāžu sniegtās ziņas vai citiem *FIU* piederošo informāciju. Tādēļ *FIU* vajadzētu būt iespējai iegūt no jebkura atbildīgā subjekta informāciju pat tad, ja konkrētais atbildīgais subjekts nav sniedzis iepriekšēju ziņojumu. *FIU* arī vajadzētu būt iespējai iegūt šādu informāciju pēc citas Savienības *FIU* pieprasījumā un apmainīties ar šo informāciju ar pieprasījumu sniedzēju *FIU*.
- (15) Aizkavēta *FIU* un citu kompetento iestāžu piekļuve informācijai par banku un maksājumu kontu turētāju identitāti traucē ar terorismu saistīto līdzekļu pārvedumu atklāšanai. Valstu dati, kas ļauj identificēt vienai personai piederošus bankas un maksājumu kontus, ir sadrumstaloti un tādēļ nav savlaicīgi pieejami *FIU* un citām kompetentām iestādēm. Tādēļ ir svarīgi izveidot centralizētus automatizētus mehānismus, piemēram, reģistru vai datu izguves sistēmu visās dalībvalstīs kā efektīvu līdzekli, kas sniegs savlaicīgu piekļuvi informācijai par banku un maksājumu kontu turētāju, to pilnvaroto personu un faktisko īpašnieku identitāti.
- (16) Lai ievērotu konfidencialitāti un aizsargātu personas datus, šādos reģistros būtu jāglabā minimāli dati, kas nepieciešami, lai veiktu izmeklēšanu saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanu. Attiecīgie datu subjekti būtu jāinformē par to, ka viņu dati tiek reģistrēti un tie ir pieejami *FIU*, un jāsniedz informācija par kontaktpunktu, lai viņi varētu īstenot savas tiesības uz piekļuvi datiem un to labošanu. Transponējot šos noteikumus, dalībvalstīm būtu jānosaka maksimālie uzglabāšanas laikposmi (pienācīgi pamatojot to ilgumu) personas datu reģistrācijai reģistros un jānodrošina to iznīcināšana, tiklīdz šī informācija vairs nav nepieciešama norādītajam nolūkam. Piekļuve reģistriem un datubāzēm būtu jāierobežo pēc principa “nepieciešams zināt”.
- (17) Fizisku un juridisku personu datu precīza identifikācija un pārbaude ir svarīga noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanā. Jaunākie tehniskie uzlabojumi darījumu un maksājumu digitalizācijā ļauj nodrošināt attālo vai elektronisko identifikāciju. Būtu jāņem vērā Parlamenta un Padomes Regulā

(ES) Nr. 910/2014²⁷ noteiktie identifikācijas līdzekļi, it īpaši attiecība uz paziņotām elektroniskās identifikācijas shēmām un līdzekļiem, kas nodrošina drošus augsta līmeņa instrumentus un sniedz etalonu, pēc kura var pārbaudīt valsts līmenī izveidojamās identifikācijas metodes. Tādēļ oriģinālo dokumentu drošas elektroniskās kopijas, kā arī elektroniskos apgalvojumus, apliecinājumus un personalizētus drošības datus ir svarīgi atzīt par derīgiem identitātes pierādīšanas līdzekļiem.

- (18) Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 6. punkta a) apakšpunktā norādītais sliekšnis faktiskajam īpašniekam nenoskaidro īstas komerciālās juridiskas personas un personas, kas neveic aktīvu darbību un tiek lielākoties izmantotas kā starpniekstruktūras starp aktīviem vai ieņēmumiem un galīgo faktisko īpašnieku. Attiecībā uz faktiskajiem īpašniekiem norādīto sliekšni ir viegli apiet, kā rezultātā netiek identificētas fiziskās personas, kurām galīgi pieder juridiskā persona vai kuras to galīgi kontrolē. Lai labāk precizētu informāciju par faktisko īpašnieku attiecībā uz starpniekstruktūrām, kuras ir uzņēmumi, ir svarīgi noteikt konkrētu sliekšni, no kura identificē īpašumtiesības.
- (19) Pašreizējā regulējumā pieeja, kas paredz esošo klientu pārskatīšanu, ir uz risku balstīta pieeja. Tomēr ņemot vērā, ka dažas starpniekstruktūras rada augstāku noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas un saistīto predikatīvo noziegumu risku, šī pieeja var neļaut laikus atklāt un novērtēt riskus. Tādēļ ir svarīgi nodrošināt, ka tiek metodiski pārraudzītas arī noteiktas, skaidri norādītas esošo klientu kategorijas.
- (20) Dalībvalstīm pašlaik jānodrošina, ka juridiskas vienības, kas izveidotas to teritorijā, iegūst un uztur adekvātu, pareizu un aktuālu informāciju par to faktiskajiem īpašniekiem. Nepieciešamība pēc precīzas un atjauninātas informācijas par faktisko īpašnieku ir būtisks faktors, izsekojot noziedzniekus, kas citādi varētu slēpt savu identitāti, slēpjoties aiz korporatīvas struktūras. Globāli savstarpēji saistīta finanšu sistēma ļauj viegli slēpt un pārvietot līdzekļus visā pasaulē, un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizētāji un teroristu finansētāji, kā arī citi noziedznieki arvien biežāk ir izmantojuši šo iespēju.
- (21) Būtu jāprecizē specifiskais faktors, kas nosaka dalībvalsti, kura atbildīga par trastu un līdzīgu juridisku veidojumu informācijas par faktiskajiem īpašniekiem pārraudzību un reģistrāciju. Lai izvairītos no tā, ka atšķirību dalībvalstu tiesību sistēmās dēļ noteikti trasti netiek pārraudzīti vai reģistrēti nekur Savienībā, visi trasti un līdzīgi juridiskie veidojumi būtu jāreģistrē to administrēšanas vietā. Lai nodrošinātu informācijas par trastu faktiskajiem īpašniekiem efektīvu pārraudzību un reģistrāciju, nepieciešama arī sadarbība starp dalībvalstīm.
- (22) Publiska piekļuve, nodrošinot obligātu noteiktas informācijas par uzņēmumu faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu, nodrošina papildus garantijas trešajām personām, kas vēlas ar šādiem uzņēmumiem sadarboties. Dažas dalībvalstis ir veikušas pasākumus vai paziņojušās par savu nodomu informāciju no faktisko īpašnieku reģistra darīt pieejamu sabiedrībai. Apstākļi, ka ne visas dalībvalstis darītu informāciju publiski pieejamu vai atšķirības pieejamajā informācijā un tās piekļuvē varētu novest pie dažādiem trešo personu aizsardzības līmeņiem Savienībā. Labi funkcionējošā iekšējā tirgū nepieciešama koordinācija, lai izvairītos no izkropļojumiem.

---

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darbību veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).

- (23) Publiska piekļuve ļauj pilsoniskajai sabiedrībai, tostarp preses vai pilsoniskās sabiedrības organizācijām, labāk kontrolēt informāciju, un veicina uzticēšanos saglabāšanu uzņēmumu darbību un finanšu sistēmu integritātei. Tas var veicināt juridisku personu un juridisku veidojumu ļaunprātīgas izmantošanas apkarošanu, palīdzot izmeklēšanai un ietekmējot reputāciju, ņemot vērā, ka ikviens, kas iesaistīsies darījumos ar tiem, zinās, kas ir to faktiskie īpašnieki. Tas arī atvieglo savlaicīgu un efektīvu informācijas pieejamību finanšu iestādēm, kā arī trešo valstu iestādēm, kas iesaistītas cīņā ar šiem noziegumiem.
- (24) Ieguldītāju un sabiedrības uzticēšanās finanšu tirgiem lielākoties ir atkarīga no precīzu atklāšanas režīmu pastāvēšanas, kas nodrošina pārredzamību faktisko īpašnieku un uzņēmumu kontroles struktūru jomā. Tas jo īpaši attiecas uz korporatīvās pārvaldības sistēmām, ko raksturo koncentrēta īpašnieku struktūra – tāda kā Eiropas Savienībā. No vienas puses, lieli ieguldītāji ar ievērojamām balsstiesībām un naudas plūsmu tiesībām var veicināt ilgtermiņa izaugsmi un noturīgu sniegumu. Tomēr no otras puses, kontrolējošiem faktiskajiem īpašniekiem ar lieliem balsstiesību blokiem var būt stimuls novirzīt korporatīvos aktīvus un iespējas personīgam labumam uz mazākuma ieguldītāju rēķina.
- (25) Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina piekļuve informācijai pietiekami saskaņotā un koordinētā veidā, izmantojot centrālos reģistrus, kuros norādīta informācija par faktiskajiem īpašniekiem, izveidojot skaidru publiskas piekļuves procedūru, lai trešās personas no visas Savienības varētu pārliecināties par uzņēmumu faktiskajiem īpašniekiem. Tādēļ ir nepieciešams grozīt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/101/EK²⁸, lai saskaņotu valsts noteikumus par informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu, it īpaši trešo personu interešu aizsardzības nolūkos.
- (26) Būtu jāparedz taisnīgs līdzsvars starp sabiedrības interesi par korporatīvo pārredzamību un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu un datu subjektu fundamentālajām tiesībām. Sabiedrībai pieejamajai datu kopai vajadzētu būt ierobežotai, skaidri un izsmeļoši definētai, un tai vajadzētu būt vispārēja veida, lai līdz minimumam samazinātu faktisko īpašnieku potenciālo aizskārumu. Tajā pašā laikā sabiedrībai pieejamajai informācijai nevajadzētu ievērojami atšķirties no pašlaik vācamajiem datiem. Lai ierobežotu ietekmi uz privātās dzīves neaizskārumību kopumā un jo īpaši uz personas datu aizsardzību, šai informācijai vajadzētu būt galvenokārt saistītai ar uzņēmumu un trastu faktisko īpašnieku statusu, un būtu jāattiecas tikai uz saimnieciskās darbības jomu, kurā darbojas faktiskie īpašnieki.
- (27) Informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanas nolūkam vajadzētu būt tādai, ka valdībām un regulatoriem tiek sniegta iespēja ātri reaģēt uz alternatīvām ieguldījumu metodēm, piemēram, atvasinātiem kapitāla vērtspapīru instrumentiem. No otras puses, likumīgos vairākuma investorus nevajadzētu atturēt no aktīvām darbībām uzskaitīto uzņēmumu pārraudzības pārvaldībā. Finanšu tirgu, kas ir arvien vairāk starptautiski orientēti un kļūst aizvien sarežģītāki, funkcionēšanai ir svarīgi, lai būtu pieejami juridiskie noteikumi un prasības, kas ļauj dalīties ar informāciju starptautiskā līmenī, un lai valsts uzraudzības iestādes šos noteikumus efektīvi ieviestu.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/101/EK (2009. gada 16. septembris) par to, kā vienādošanas nolūkā koordinēt nodrošinājumus, ko dalībvalstis prasa no sabiedrībām Līguma 48. panta otrās daļas nozīmē, lai aizsargātu sabiedrību dalībnieku un trešo personu intereses (OV L 258, 1.10.2009., 11. lpp.).

- (28) Faktisko īpašnieku personas dati būtu publiski jāatklāj, lai ļautu trešajām personām un pilsoniskajai sabiedrībai zināt, kas ir faktiskie īpašnieki. Pastiprināta sabiedrības kontrole veicinās to, ka tiek novērsta juridisku personu un juridisku veidojumu ļaunprātīga izmantošana, tostarp nodokļu nemaksāšana. Tādēļ ir svarīgi, lai šī informācija paliktu publiski pieejama, izmantojot valstu reģistrus un reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu 10 gadus pēc uzņēmuma svītrosāšanas no reģistra. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nodrošināt tiesību aktu par informācijas par faktiskajiem īpašniekiem apstrādi, tostarp personas datu apstrādi citiem nolūkiem, ja šāda apstrāde atbilst sabiedrības interešu mērķiem un tas būtu pasākums, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgs paredzētajam likumīgajam mērķim un samērīgs ar to.
- (29) Turklāt ar tādu pašu mērķi – nodrošināt samērīgu un līdzsvarotu pieeju un garantētu privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību –, dalībvalstīm būtu jāparedz izņēmumi attiecībā uz informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšanu vai piekļuvi tai reģistros ārkārtas gadījumos, ja šāda piekļuve faktisko īpašnieku pakļautu krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam.
- (30) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK²⁹, ko aizstās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679³⁰, attiecas uz personas datu apstrādi šīs Direktīvas ietvaros.
- (31) Rezultātā fiziskas personas, kuru personas dati ir iekļauti valstu reģistros kā informācija par faktiskajiem īpašniekiem, būtu jāinformē par viņu personas datu publicēšanu pirms šādas publicēšanas. Turklāt būtu jāpadara pieejami tikai aktualizētie personas dati, kas atbilst aktuālajiem faktiskajiem īpašniekiem, un faktiskie īpašnieki būtu jāinformē par viņu tiesībām saskaņā ar spēka esošo Savienības datu aizsardzības tiesisko regulējumu, kas noteikts Regulā (ES) 2016/679 un Direktīvā (ES) 2016/680³¹, un procedūrām viņu tiesību izmantošanai.
- (32) Šī Direktīva neskar personas datus, ko kompetentās iestādes apstrādā saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI³², ko aizstās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680³³.
- (33) Pašlaik uzņēmumiem un līdzīgiem juridiskiem veidojumiem, kas darbojas Eiropas Savienībā, ir pienākums reģistrēt informāciju par saviem faktiskajiem īpašniekiem, tomēr šis pienākums nav attiecināms uz visiem Savienībā izveidotajiem trastiem un citiem juridiskiem veidojumiem, kuriem ir līdzīgas iezīmes, piemēram, *Treuhand*, *fiducie* vai *fideicomiso*. Nolūkā nodrošināt, ka visu Savienībā darbojošos juridisko

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

³² Padomes Pamatlēmums 2008/977/TI (2008. gada 27. novembris) par tādu personas datu aizsardzību, ko apstrādā, policijas un tiesu iestādēm sadarbojoties krimināllietās (OV L 350, 30.12.2008., 60. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

personu un juridisko veidojumu faktiskie īpašnieki tiktu atbilstoši identificēti un pārraudzīti, pamatojoties uz saskanīgu un līdzvērtīgu noteikumu kopumu, noteikumiem par to, ka pilnvarotajām personām ir jāreģistrē informācija par trastu faktiskajiem īpašniekiem, būtu jāsaskan ar spēkā esošajiem noteikumiem attiecībā uz informācijas par uzņēmumu faktiskajiem īpašniekiem reģistrāciju.

- (34) Ir svarīgi ņemt vērā trastu un līdzīgu juridisko veidojumu īpašo būtību, ciktāl tas attiecas uz publiski pieejamo informāciju par to faktiskajiem īpašniekiem. Neatkarīgi no klasifikācijas valstu tiesību aktos no vienas puses būtu jānošķir trasti, kas sastāv no jebkāda īpašuma, kurš pieder tādai personai vai tiek turēts tās vārdā, kas veic darbījumdarbību, kura paredz vai ietver trastu pārvaldīšanu, un kas rīkojas kā pilnvarotā persona šajā trastā minētās darbījumdarbības ietvaros nolūkā gūt peļņu, un citi trasti no otras puses. Ņemot vērā pirmās trastu kategorijas būtību, informācija par to faktiskajiem īpašniekiem būtu jāpadara pieejama, to obligāti atklājot. Būtu jāsniedz piekļuve tādai pašai ierobežotai datu kopai par faktiskajiem īpašniekiem, kā tas ir uzņēmumu gadījumā.
- (35) Lai nodrošinātu proporcionalitāti, informācijai par faktiskajiem īpašniekiem attiecībā uz citiem trastiem, kas sastāv no jebkāda īpašuma, kurš pieder tādai personai vai tiek turēts tās vārdā, kas veic darbījumdarbību, kura paredz vai ietver trastu pārvaldīšanu, un kas rīkojas kā pilnvarotā persona šajā trastā minētās darbījumdarbības ietvaros nolūkā gūt peļņu, vajadzētu būt pieejamai tikai personām, kas pierāda savu likumīgu interesi. Likumīga interese attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu un saistītajiem predikatīviem nodarījumiem būtu jāpamato ar jau pieejamajiem līdzekļiem, piemēram nevalstisko organizāciju statūtiem vai pamatuzdevumu, vai pamatojoties uz līdzšinējām darbībām, kas ir nozīmīgas cīņā pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, vai saistītiem predikatīviem nodarījumiem, vai apliecinātiem datiem par pētījumu vai darbību veikšanu šajā jomā.
- (36) Nolūkā nodrošināt saskanīgu un efektīvu reģistrāciju un informācijas apmaiņu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka viņu iestāde, kas atbildīga par reģistra ar informāciju par trastu faktiskajiem īpašniekiem izveidi, sadarbotos ar saviem kolēģiem citās dalībvalstīs, daloties ar informāciju par trastiem, kuri tiek pārvaldīti saskaņā ar pirmās dalībvalsts likumu un administrēti citā dalībvalstī.
- (37) Ir svarīgi nodrošināt, ka atbildīgie subjekti pareizi piemēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas apkarošanas noteikumus. Šajā kontekstā dalībvalstīm būtu jāpastiprina tādu publisko iestāžu loma, kas darbojas kā kompetentas iestādes ar nozīmēto atbildību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanas jomā, tostarp *FIU*, iestādes, kuru funkcija ir veikt izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, saistītiem predikatīviem nodarījumiem un terorisma finansēšanu, un aizturēt vai iesaldēt un konfiscēt noziedzīgos līdzekļus, kā arī pretkorupcijas iestādes, nodokļu iestādes, iestādes, kas saņem ziņojumus par pārrobežu valūtu un apgrozāmu uzrādītāja instrumentu transportēšanu, un iestādes, kuras ir atbildīgas par pārraudzību un kontroli, kā mērķis ir panākt to, ka atbildīgie subjekti ievēro noteikumus.
- (38) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem³⁴ dalībvalstis ir apņēmušas pamatotos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai

³⁴ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

vairākus dokumentus, kuros izskaidrota saikne starp direktīvas elementiem un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs tādu dokumentu nosūtīšanu uzskata par pamatotu.

- (39) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, finanšu sistēmas aizsardzību, novēršot, atklājot un izmeklējot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo atsevišķi pasākumi, ko dalībvalstis pieņemtu savu finanšu sistēmu aizsardzībai, varētu neatbilst iekšējā tirgus darbībai un tiesiskuma un Savienības sabiedriskās kārtības principiem, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (40) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītie principi, jo īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (Hartas 7. pants), tiesības uz personas datu aizsardzību (Hartas 8. pants), tiesības uz darījumdarbības brīvību (Hartas 16. pants).
- (41) Ņemot vērā nepieciešamību steidzami realizēt pasākumus, kas veicami ar nolūku stiprināt Savienībā pastāvošo režīmu attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, un ņemot vērā dalībvalstu uzņemtās saistības ātri transponēt Direktīvu (ES) 2015/849, šī Direktīva būtu jātransponē līdz 2017. gada 1. janvārim. Tādu pašu iemeslu dēļ grozījumi Direktīvā (ES) 2015/849 un Direktīvā 2009/101/EK arī būtu jātransponē līdz 2017. gada 1. janvārim.
- (42) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001³⁵ 28. panta 2. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju [un ... tas ir sniedzis atzinumu³⁶],
- (43) Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza Direktīvas (ES) 2015/849 un 2009/101/EK,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU:

1. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) Nr. 2015/849

Direktīvu (ES) 2015/849 groza šādi:

- (1) direktīvas 2. panta 1. punkta 3) apakšpunktam pievieno šādus g) un h) punktus:
- “g) valūtas maiņas pakalpojumu sniedzējiem, kuri primāri veic virtuālo valūtu un papīra valūtu apmaiņu;
- h) maku pakalpojumu sniedzējiem, kas piedāvā piekļuvi virtuālām valūtām nepieciešamo personalizēto drošības datu glabāšanas pakalpojumus.”;

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

³⁶ OV C ...

- (2) direktīvas 3. pantu groza šādi:
- a) direktīvas 6. punkta a) apakšpunkta i) punktam pievieno šādu daļu:
- “Saskaņā ar direktīvas 13. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 30. pantu otrajā daļā norādīto īpašumtiesību vai kontroles pazīmi samazina līdz 10 %, ja juridiska persona ir pasīva nefinanšu iestāde, kā tā definēta Direktīvā 2011/16/ES.”;
- b) apakšpunkta 16. punktu aizstāj ar šādu punktu:
- “16) “elektroniskā nauda” ir elektroniskā nauda, kā tā definēta Direktīvas 2009/110/EK 2. panta 2) punktā, izņemot naudas vērtību, kas minēta minētās direktīvas 1. panta 4) un 5) punktā;”;
- c) pantam pievieno šādu 18) punktu:
- “18) “virtuālās valūtas” ir vērtības digitālais atspoguļojums, kuras neizsniedz centrālā banka vai valsts iestāde, kuras nav obligāti piesaistītas papīra valūtai, bet kuras fiziskas vai juridiskas personas pieņem kā maksāšanas līdzekli un kuras var nodot, glabāt vai tirgot elektroniskā veidā.”;
- (3) direktīvas 12. pantu groza šādi:
- a) panta 1. punktu groza šādi:
- i) pirmās daļas a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:
- “a) maksājuma instrumentu nevar uzpildīt vai tam ir mēneša maksājumu darījumu maksimālais limits EUR 150, ko var izmantot tikai minētajā dalībvalstī;
- b) elektroniski uzglabātā maksimālā summa nepārsniedz EUR 150;”;
- ii) otro daļu svīturo;
- b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:
- “2. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā paredzētā atkāpe nebūtu piemērojama gadījumā, kad notiek elektroniskās naudas tiešsaistes maksāšana vai vērtības izpirkšana ar skaidru naudu vai izņemšana skaidrā naudā, ja izpirktā summa pārsniedz EUR 50.”;
- c) pievieno šādu 3. punktu:
- “3. Dalībvalstis nodrošina, ka Savienības kredītiestādes un kredītiestādes, kas darbojas kā ieguvēji, pieņem tikai tādus maksājumus, kuri veikti ar priekšapmaksas kartēm, kas izsniegtas trešajās valstīs, kur šādas kartes atbilst prasībām, kuras ir līdzvērtīgas 13. panta 1. punkta pirmās rindkopas a), b) un c) apakšpunktos un 14 pantā minētajām prasībām vai kuras var uzskatīt par tādām, kas atbilst šā panta 1. un 2. punktam.”;
- (4) direktīvas 13. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
- “a) klienta identifikāciju un klienta identitātes pārbaudi, izmantojot dokumentus, ziņas vai informāciju, kas iegūta no uzticama un neatkarīga avota, tostarp elektroniskajiem identifikācijas līdzekļiem, ja tādi ir pieejami, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 910/2014*;

---

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu

veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).”

- (5) direktīvas 14. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Dalībvalstis prasa, lai atbildīgie subjekti piemēro klienta uzticamības pārbaudes pasākumus ne tikai attiecībā uz visiem jaunajiem klientiem, bet atbilstīgos brīžos arī attiecībā uz jau esošajiem klientiem, pamatojoties uz riska pakāpi, vai kad mainās klienta būtiski apstākļi, vai kad atbildīgajam subjektam ir pienākums attiecīgajā kalendārajā gadā sazināties ar klientu nolūkā pārskatīt jebkuru ar faktisko(-ajiem) īpašnieku(-iem) saistīto informāciju, it īpaši saskaņā ar Direktīvu 2011/16/ES.”;

- (6) direktīvas 18. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

Gadījumos, kas noteikti 19. līdz 24. pantā, kā arī citos augstāka riska gadījumos, kurus identificējušas dalībvalstis vai atbildīgie subjekti, dalībvalstis pieprasa atbildīgajiem subjektiem piemērot pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus, lai pienācīgi pārvaldītu un mazinātu minētos riskus.”;

- (7) iekļauj šādu 18.a pantu:

“18.a pants

1. Attiecībā uz darījumiem, kuros iesaistītas augsta riska trešās valstis, dalībvalstis pieprasa, lai saistībā ar fiziskām personām vai juridiskām vienībām, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, kuras identificētas kā augsta riska trešās valstis saskaņā ar 9. panta 2. punktu, atbildīgi subjekti piemēro vismaz visus turpmāk minētos pastiprinātas klienta uzticamības pārbaudes pasākumus:

- (a) iegūt papildinformāciju par klientu;
- (b) iegūt papildinformāciju par darījumu attiecību paredzamo būtību;
- (c) iegūt informāciju par klienta līdzekļu vai labklājības izcelsmi;
- (d) iegūt informāciju par paredzamo vai veikto darījumu iemesliem;
- (e) darījumu attiecību nodibināšanai vai turpināšanai iegūt augstākās vadības apstiprinājumu;
- (f) veikt pastiprinātu darījumu attiecību pārraudzību, palielinot piemēroto kontroļu skaitu un laiku un izvēloties darījumu veidus, kuriem nepieciešama turpmāka pārbaude;
- (g) pieprasīt, lai pirmais maksājums klienta vārdā tiktu veikts, izmantojot tādas bankas kontu, kurai ir līdzīgi klienta uzticamības pārbaudes standarti.

2. Papildus 1. punktā minētajiem pasākumiem un saskaņā ar Savienības starptautiskajiem pienākumiem, dalībvalstis var pieprasīt, lai saistībā ar fiziskām personām vai juridiskām vienībām, kas veic uzņēmējdarbību trešās valstīs, kuras identificētas kā augsta riska trešās valstis saskaņā ar 9. panta 2. punktu, atbildīgie subjekti piemēro vienu vai vairākus papildus mazināšanas pasākumus:

- a) pieprasīt, lai finanšu iestādes piemēro pastiprinātas uzticamības pārbaudes papildelementus;
- b) ieviest pastiprinātus attiecīgos ziņošanas mehānismus vai sistemātiski ziņot par finanšu darījumiem;
- c) ierobežot darījumu attiecības vai finanšu darījumus ar fiziskām vai juridiskām personām no identificētas valsts.

3. Papildus 1. punktā norādītajiem pasākumiem dalībvalstis var piemērot vienu vai vairākus pasākumus attiecībā uz trešajām valstīm, kas identificētas kā augsta riska trešās valstis saskaņā ar 9. panta 2. punktu, atbilstoši Savienības starptautiskām saistībām:

- a) atteikties izveidot attiecīgās valsts finanšu iestāžu meitasuzņēmumus, filiāles vai pārstāvniecības vai citādi ņemt vērā faktu, ka attiecīga finanšu iestāde ir no valsts, kurā nav izveidotas pienācīgas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas un teroristu finansēšanas apkarošanas sistēmas;
- b) aizliegt finanšu iestādēm izveidot meitasuzņēmumus, filiāles vai pārstāvniecības attiecīgajā valstī vai citādi ņemt vērā faktu, ka attiecīgā filiāle vai pārstāvniecība atradīsies valstī, kurā nav izveidotas pienācīgas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas un teroristu finansēšanas apkarošanas sistēmas;
- c) aizliegt finanšu iestādēm paļauties uz trešajām personām, kas atrodas attiecīgajā valstī, lai īstenotu klientu uzticamības pārbaudes elementus;
- d) pieprasīt, lai finanšu iestādes pārskata un groza, vai nepieciešamības gadījumā izbeidz korespondējošas attiecības ar finanšu iestādēm attiecīgajā valstī;
- e) pieprasīt stingrākas uzraudzības pārbaudes vai ārējo revīziju prasības finanšu iestāžu filiālēm un meitasuzņēmumiem, kas atrodas attiecīgajā valstī;
- f) pieprasīt stingrākas ārējo revīziju prasības finanšu grupām attiecībā uz jebkuru to filiāli un meitasuzņēmumu, kas atrodas attiecīgajā valstī.

4. Ieviešot vai piemērojot 2. un 3. punktā minētos pasākumus, dalībvalstis ņem vērā attiecīgos novērtējumus, izvērtējumus vai ziņojumus, ko sagatavojušas starptautiskas organizācijas un standartu noteikšanas iestādes, kuras ir kompetentas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas un teroristu finansēšanas apkarošanas jomā, attiecībā uz riskiem, ko rada atsevišķas trešās valstis.

5. Pirms 2. un 3. punktā minēto pasākumu ieviešanas vai piemērošanas dalībvalstis par to paziņo Komisijai.”;

- (8) direktīvas 27. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildīgie subjekti, pie kuriem vēršas klients, veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka trešā persona pēc pieprasījuma nekavējoties izsniedz atbilstīgas identifikācijas un datu pārbaudes kopijas, tostarp, ja ir pieejami, arī datus, kas iegūti ar elektroniskās identifikācijas līdzekļiem, kā noteikts

Regulā (ES) Nr. 910/2014, kā arī citus atbilstīgus dokumentus par klienta vai faktiskā īpašnieka identitāti.”;

(9) direktīvas 30. pantu groza šādi:

a) panta 5. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu un otro daļu svīturo;

b) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Šā panta 3. punktā minētais centrālais reģistrs nodrošina kompetentajām iestādēm un *FIU* savlaicīgu un neierobežotu piekļuvi visai informācijai, kas atrodas centrālajā reģistrā, bez ierobežojumiem un nebrīdinot attiecīgo vienību. Tas ļauj arī atbildīgajiem subjektiem laikus piekļūt informācijai, kad tiek veikti klienta uzticamības pārbaudes pasākumi saskaņā ar II nodaļu.

Kompetentās iestādes, kurām piešķirta piekļuve 3. punktā minētajam centrālajam reģistram, ir publiskās iestādes ar nozīmēto atbildību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanas jomā, tostarp nodokļu iestādes un iestādes, kuru funkcija ir veikt izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, saistītiem predikatīviem nodarījumiem un terorisma finansēšanu, un izsekot un aizturēt vai iesaldēt un konfiscēt noziedzīgos līdzekļus.”;

c) panta 9. un 10. punktu aizstāj ar šādiem:

“9. Ārkārtas apstākļos, kas jānosaka valsts tiesību aktos, gadījumos, kad 5. punkta b) apakšpunktā minētā piekļuve faktisko īpašnieku pakļautu krāpšanas, nolaupīšanas, šantāžas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam vai ja faktiskais īpašnieks ir nepilngadīgs bērns vai cita veida rīcībnespējīga persona, dalībvalstis, izvērtējot katru atsevišķo gadījumu, var paredzēt izņēmumu attiecībā uz minēto piekļuvi visai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem vai daļai no šīs informācijas.

Saskaņā ar šo punktu piešķirtie izņēmumi netiek piemēroti kredītiestādēm un finanšu iestādēm, kā arī atbildīgajiem subjektiem, kas minēti 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta b) punktā un kas ir valsts ierēdņi.

10. Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 3. punktā minētie centrālie reģistri ir savstarpēji savienoti, izmantojot Eiropas centrālo platformu, kas izveidota ar Direktīvas 2009/101/EK 4.a panta 1. punktu. Dalībvalstu centrālo reģistru savienojumu ar platformu izveido saskaņā ar tehniskajām specifikācijām un procedūrām, ko nosaka ar īstenošanas aktiem, kurus pieņem Komisija saskaņā ar Direktīvas 2009/101/EK 4.c pantu.

Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 1. punktā minētā informācija ir pieejama, izmantojot reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu, kas izveidota ar Direktīvas 2009/101/EK 4.a panta 2. punktu, saskaņā ar dalībvalstu valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno šā panta 5. punktu.

Dalībvalstis sadarbojas cita ar citu un ar Komisiju, lai īstenotu dažādos piekļuves veidus saskaņā ar 5. punktu.”;

(10) direktīvas 31. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka šo pantu piemēro trastiem un citu veidu juridiskiem veidojumiem, kuru struktūra vai funkcijas līdzīgas trastiem, tostarp *fiducie*, *Treuhand* vai *fideicomiso*.

Katra dalībvalstis prasa, lai pilnvarotās personas, kas pilnvarotas ar tiešu trastu, ko administrē minētajā dalībvalstī, iegūtu un uzturētu adekvātu, pareizu un atjauninātu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem attiecībā uz trastu. Minētā informācija ietver:

- a) trasta dibinātāja identitāti;
- b) pilnvarotās personas identitāti;
- c) trasta pārraudzītāja (ja tāds ir) identitāti;
- d) labuma guvēju vai labuma guvēju kategorijas identitāti;
- e) visu citu fizisko personu identitāti, kuras īsteno efektīvu kontroli pār trastu.”;

b) iekļauj šādu 3.a punktu:

“3.a. Panta 1. punktā minēto informāciju glabā centrālajā reģistrā, ko izveido dalībvalsts, kurā trasts tiek administrēts.”;

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Dalībvalstis nodrošina, ka 3.a punktā minētajā reģistrā glabātā informācija ir savlaicīgi un neierobežoti pieejama kompetentajām iestādēm un *FIU*, nebrīdinot ar attiecīgo trastu saistītās personas. Dalībvalstis arī nodrošina, ka atbildīgajiem subjektiem nodrošina savlaicīgu piekļuvi šai informācijai saskaņā ar II nodaļā minētās klientu uzticamības pārbaudes noteikumiem. Dalībvalstis ziņo Komisijai par šo mehānismu iezīmēm.

Kompetentās iestādes, kurām piešķirta piekļuve 3.a punktā minētajam centrālajam reģistram, ir publiskās iestādes ar nozīmēto atbildību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanas jomā, tostarp nodokļu iestādes un iestādes, kuru funkcija ir veikt izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, saistītiem predikatīviem nodarījumiem un terorisma finansēšanu, un izsekot un aizturēt vai iesaldēt un konfiscēt noziedzīgos līdzekļus.”;

d) iekļauj šādus 4.a un 4.b punktu:

“4.a Informācija, ko glabā šā panta 3.a punkta minētajā reģistrā, attiecībā uz jebkuriem citiem trastiem, kuri nav minēti Direktīvas (ES) 2009/101 7.b panta b) apakšpunktā, ir pieejama jebkurai personai vai organizācijai, kas var pierādīt likumīgu interesi.

Informācija, kas pieejama personām un organizācijām, kuras var pierādīt likumīgu interesi, ietver faktiskā īpašnieka vārdu un uzvārdu, dzimšanas mēnesi un gadu, valstspiederību un pastāvīgās dzīvesvietas valsti, kā definēts 3. panta 6. punkta b) apakšpunktā.

4.b Nodibinot attiecības ar jaunu klientu, kas ir trasts vai citu juridiskais veidojums, kuram jāreģistrē informācija par faktiskajiem īpašniekiem saskaņā ar 3.a punktu, atbildīgie subjekti vāc reģistrācijas pierādījumus, kad vien iespējams.”;

e) iekļauj šādu 7.a punktu:

“7.a Ārkārtas apstākļos, kas jānosaka valsts tiesību aktos, gadījumos, kad 4. un 4.a punktā minētā piekļuve faktisko īpašnieku pakļautu krāpšanas, nolaušanās, šantāžas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam vai ja faktiskais īpašnieks ir nepilngadīgs bērns vai cita veida rīcībnespējīga persona, dalībvalstis, izvērtējot katru

atsevišķo gadījumu, var paredzēt izņēmumu attiecībā uz minēto piekļuvi visai informācijai par faktiskajiem īpašniekiem vai daļai no šīs informācijas.

Saskaņā ar pirmo daļu piešķirtie izņēmumi netiek piemēroti kredītiestādēm un finanšu iestādēm, kā arī atbildīgajiem subjektiem, kas minēti 2. panta 1. punkta 3) apakšpunkta b) punktā un kas ir valsts ierēdņi.

Kad dalībvalsts nolemj noteikt izņēmumu saskaņā ar pirmo daļu, tā neierobežo kompetento iestāžu un *FIU* piekļuvi informācijai.”;

f) panta 8. punktu svītrot;

g) panta 9. punktu aizstāj ar šādu:

“9. Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 3.a punktā minētie centrālie reģistri ir savstarpēji savienoti, izmantojot Eiropas centrālo platformu, kura izveidota ar Direktīvas 2009/101/ES 4.a panta 1. punktu. Dalībvalstu centrālo reģistru savienojumu ar šo platformu izveido saskaņā ar tehniskām specifikācijām un procedūrām, ko nosaka, ar īstenošanas aktiem, kurus pieņem Komisija saskaņā ar Direktīvas 2009/101/EK 4.c pantu

Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 1. punktā minētā informācija ir pieejama, izmantojot reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu, kas izveidota ar Direktīvas 2009/101/EK 4.a panta 2. punktu, saskaņā ar dalībvalstu valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno šā panta 4. un 5. punktu.

Dalībvalstis nodrošina, ka to valsts reģistros un reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā ir pieejama tikai tāda 1. punktā minētā informācija, kas ir aktualizēta un atbilst aktuālajiem faktiskajiem īpašniekiem, un piekļuvi šai informācijai nodrošina tikai saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem.

Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai īstenotu dažādus piekļuves veidus saskaņā ar šā panta 4. un 4.a punktu.”;

h) pievieno šādu 10. punktu:

“10. Šā panta nolūkos tiek uzskatīts, ka trasts tiek administrēts katrā dalībvalstī, kurā atrodas tā pilnvarotās personas.”;

(11) direktīvas 32. pantu groza šādi:

a) panta 3. punkta pirmās daļas ceturto teikumu aizstāj ar šādu:

Tā spēj iegūt un izmantot informāciju no jebkura atbildīgā subjekta.”;

b) pievieno šādu 9. punktu:

“9. Savu funkciju kontekstā *FIU* spēj iegūt informāciju no jebkura atbildīga subjekta šā panta 1. punktā norādītajos nolūkos pat tad, ja šāds atbildīgais subjekts nav iesniedzis iepriekšēju ziņojumu saskaņā ar 33. panta 1. punkta a) apakšpunktu.”;

(12) iekļauj šādu 32.a pantu:

“32.a pants

1. Dalībvalstis ievieš automatizētus centralizētus mehānismus, piemēram, centrālos reģistrus vai elektroniskās datu izguves sistēmas, kas ļauj savlaicīgi identificēt jebkuru fizisku vai juridisku personu, kurai pieder vai kura kontrolē kontus, kā definēts Direktīvā 2007/64/EK, un bankas kontus, kas pieder kredītiestādei to teritorijā. Dalībvalstis Komisijai paziņo minēto valsts mehānismu iezīmes.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka informācija, kas glabājas 1. punktā minētajos centralizētajos mehānismos, valsts līmenī ir tieši pieejama *FIU* un kompetentajām iestādēm, lai tās pildītu savus pienākumus saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalstis nodrošina, ka *FIU* var savlaicīgi sniegt informāciju, kas glabājas 1. punktā minētajos centralizētajos mehānismos, jebkurām citām *FIU* saskaņā ar 53. pantu.

3. Panta 1. punktā minētajos centralizētajos mehānismos ir pieejama un meklējama šāda informācija:

- par klienta konta turētāju un jebkuru personu, kas vēlas veikt darbības klienta uzdevumā: vārds un uzvārds, ko papildina citi identifikācijas dati, kuri nepieciešami saskaņā ar valsts noteikumiem, ar ko transponē 13. panta 1. punkta a) apakšpunktu, vai unikāls identifikācijas numurs;
- par klienta konta turētāja faktisko īpašnieku: vārds un uzvārds, ko papildina citi identifikācijas dati, kuri nepieciešami saskaņā ar valsts noteikumiem, ar ko transponē 13. panta 1. punkta b) apakšpunktu, vai unikāls identifikācijas numurs;
- par bankas vai maksājuma kontu: IBAN numurs un konta atvēršanas un slēgšanas datums.”;

(13) direktīvas 33. panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) tieši sniedzot visu nepieciešamo informāciju *FIU* pēc tās pieprasījuma.”;

(14) direktīvas 39. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Aizliegums, kas noteikts 1. punktā, neliedz izpaust informāciju starp dalībvalstu kredītiestādēm un finanšu iestādēm, ar nosacījumu, ka tās pieder pie vienas grupas, vai starp minētajām iestādēm un to filiālēm un meitasuzņēmumiem, kuros tiem pieder lielākā kapitāla daļa un kuri atrodas trešās valstīs, ar noteikumu, ka minētās filiāles un meitasuzņēmumi, kuros tiem pieder lielākā kapitāla daļa, pilnībā ievēro grupas mēroga politiku un procedūras, tostarp grupā noteiktās informācijas apmaiņas procedūras saskaņā ar 42. pantu un ka minētā grupas mēroga politika un procedūras atbilst šajā direktīvā noteiktajām prasībām.”;

(15) direktīvas 40. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

“a) klienta uzticamības pārbaudes gadījumā – to dokumentu un informācijas kopiju, kuri ir vajadzīgi, lai izpildītu II nodaļā noteiktās klienta uzticamības pārbaudes prasības, tostarp, ja ir pieejama, arī informāciju, kas iegūta ar elektroniskās

identifikācijas līdzekļiem, kuri minēti Regulā (ES) Nr. 910/2014, – piecus gadus pēc tam, kad ir beigušās darījumu attiecības ar to klientu vai kad tika veikts gadījuma rakstura darījums;

b) darījumus apstiprinošos pierādījumus un darījumu informāciju, kuri aptver dokumentu oriģinālus vai kopijas, kas saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem ir pieņemami tiesvedībā, tostarp, ja ir pieejama, arī informāciju, kas iegūta ar elektroniskās identifikācijas līdzekļiem, kuri minēti Regulā (ES) Nr. 910/2014, un kuri ir vajadzīgi darījumu identifikācijai – piecus gadus pēc tam, kad ir beigušās darījumu attiecības ar to klientu vai kad tika veikts gadījuma rakstura darījums.”;

b) pievieno šādu daļu:

“Otro daļu piemēro arī attiecībā uz datiem, kas pieejami, izmantojot 32.a punktā minētos centralizētos mehānismus.”;

(16) direktīvas 47. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka valūtas apmaiņas pakalpojumu sniedzēji, kuri veic virtuālo valūtu un papīra valūtu apmaiņu, depozitāro maku pakalpojumu sniedzēji, valūtas maiņas un čeku iekasēšanas punkti, trasta vai sabiedrības pakalpojumu sniedzēji tiek licencēti vai reģistrēti un ka azartspēļu pakalpojumu sniedzēji tiek regulēti.”;

(17) direktīvas 49. pantu aizstāj ar šādu:

“49. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka politikas veidotājiem, *FIU*, uzraudzītājiem un citām kompetentajām iestādēm, kas iesaistītas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanā un teroristu finansēšanas apkarošanā, piemēram nodokļu iestādēm, ir efektīvi mehānismi, lai tās iekšzemē varētu sadarboties un koordinēt politikas un pasākumu izstrādi un īstenošanu nolūkā apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un teroristu finansēšanu, tostarp izpildīt savu pienākumu saskaņā ar 7. pantu.”;

(18) direktīvas VI nodaļas 3. iedaļai pievieno šādu IIa apakšiedaļu:

“IIa apakšiedaļa
Kompetento iestāžu sadarbība

50.a pants

Dalībvalstis neaizliedz kompetentām iestādēm apmainīties ar informāciju vai palīdzību un nenosaka nepamatoti vai neatbilstoši ierobežojošus noteikumus. It īpaši dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes neatsaka palīdzības pieprasījumu, pamatojoties uz to, ka:

a) tiek uzskatīts, ka pieprasījums attiecas arī uz nodokļu jautājumiem;

b) valsts tiesību akti pieprasa, lai atbildīgie subjekti saglabātu noslēpumu vai konfidencialitāti, izņemot gadījumus, kad attiecīgā prasītā informācija tiek glabāta apstākļos, kuros ir jāievēro advokāta un klienta saziņas konfidencialitāte vai jurista dienesta noslēpums;

c) dalībvalstī, kurai iesniegts pieprasījums, notiek izziņas darbs, izmeklēšana vai tiesvedība, ja vien šāda palīdzība netraucēs izziņas darbam, izmeklēšanai vai tiesvedībai;

d) puses, kura veic pieprasījumu, iestādes veids vai statuss atšķiras no kompetentās iestādes, kurai iesniedz pieprasījumu, veida vai statusa.”;

(19) direktīvas 53. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka *FIU* spontāni vai pēc pieprasījuma veic jebkuras informācijas apmaiņu, kas var būt būtiska informācijas apstrādei vai analīzei, kuru veic *FIU* attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu vai teroristu finansēšanu un tajā iesaistītajām fiziskajām vai juridiskajām personām neatkarīgi no saistīto predikatīvo nodarījumu veida un pat tad, ja informācijas apmaiņas laikā nav identificēts saistīto predikatīvo nodarījumu veids.”;

b) panta 2. punkta otrās daļas otro teikumu aizstāj ar šādu:

“*FIU* iegūst informāciju saskaņā ar 32. panta 9. punktu un operatīvi nosūta atbildes.”;

(20) direktīvas 55. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis nodrošina, ka pieprasījuma saņēmēja *FIU* savu iepriekšēju piekrišanu izplatīt informāciju kompetentajām iestādēm sniedz nekavējoties un pēc iespējas plašākā mērā neatkarīgi no saistīto predikatīvo nodarījumu veida. Pieprasījuma saņēmēja *FIU* neatsaka savu piekrišanu šādai izplatīšanai, izņemot gadījumus, kad šāda izplatīšana pārsniegtu tās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas novēršanas noteikumu piemērošanas jomu, kad tā varētu kaitēt kriminālizmeklēšanai, būtu acīmredzami nesamērīga ar fiziskas vai juridiskas personas, vai pieprasījuma saņēmējas *FIU* dalībvalsts likumīgajām interesēm, vai kā citādi neatbilstu minētās dalībvalsts tiesību aktu pamatprincipiem. Jebkādu šādu atteikumu sniegt piekrišanu pienācīgi paskaidro.”;

(21) direktīvas 57. pantu aizstāj ar šādu:

“57. pants

Atšķirības starp nodokļu noziegumu definīcijām valstu tiesību aktos netraucē *FIU* spējai sniegt palīdzību citai *FIU* un neierobežo informācijas apmaiņu, izplatīšanu un izmantošanu saskaņā ar 53., 54. un 55. punktu.”;

(22) direktīvas 65. pantā pievieno šādu otro daļu:

“Nepieciešamības gadījumā ziņojumam pievieno atbilstošus priekšlikumus, tostarp attiecīgā gadījumā attiecībā uz virtuālām valūtām, pilnvarām izveidot un uzturēt centrālo datubāzi, kurā reģistrē lietotāju identitātes un *FIU* pieejamās maku adreses, kā arī pašdeklarācijas veidlapas virtuālo valūtu lietotājiem.”;

(23) direktīvas 66. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Direktīvas 2005/60/EK un 2006/70/EK atceļ no 2017. gada 1. janvāra.”;

(24) direktīvas 67. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2017. gada 1. janvārim. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.”;

(25) direktīvas III pielikuma 2) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) darījumu attiecības vai darījumi bez tiešas saskares, kuros nepastāv konkrētas drošības garantijas, piemēram, elektroniskie identifikācijas līdzekļi vai attiecīgie uzticamības pakalpojumi, kā definēts Regulā (ES) 910/2014.”.

2. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/101/EK

Direktīvu 2009/101/EK groza šādi:

1) direktīvas 1. nodaļā pievieno šādu 1.a pantu:

1.a pants

Darbības joma

Pasākumus informācijas atklāšanai par faktiskajiem īpašniekiem piemēro attiecībā uz dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas attiecas uz:

a) korporatīvām vienībām un citām juridiskām vienībām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2015/849* 30. pantā, tostarp uzņēmumu veidiem, kas minēti šīs direktīvas 1. pantā, izņemot bezpeļņas uzņēmumus;

b) trastiem, kas sastāv no jebkāda īpašuma, kurš pieder tādai personai vai tiek turēts tās vārdā, kas veic darījumdarbību, kura paredz vai ietver trastu pārvaldīšanu, un kas rīkojas kā pilnvarotā persona šajā trastā minētās darījumdarbības ietvaros nolūkā gūt peļņu, un citiem juridisko veidojumu veidiem, kuru struktūra vai funkcijas ir līdzīgas šādiem trastiem.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).”;

2) direktīvas 2. nodaļā pievieno šādu 7.b pantu:

“7.b pants

Informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšana

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka šīs direktīvas 1.a panta a) un b) apakšpunktos minētie subjekti obligāti atklāj piemērotu, precīzu un aktuālu informāciju par faktiskajiem īpašniekiem saskaņā ar Direktīvas 2015/849 30. un 31. pantu.

Informācija ietver faktiskā īpašnieka vārdu un uzvārdu, dzimšanas mēnesi un gadu, valstspiederību un pastāvīgās dzīvesvietas valsti, kā arī turētās kapitāla daļas veidu un apmēru.

2. Panta 1. punktā minētās informācijas par faktiskajiem īpašniekiem atklāšana tiek nodrošināta, izmantojot centrālos reģistrus, kas minēti Direktīvas (ES) 2015/849 30. panta 3. punktā un 31. panta 3.a punktā.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka šā panta 1. punktā minēto informāciju par faktiskajiem īpašniekiem dara publiski pieejamu, izmantojot 4.a panta 2. punktā minēto reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu.
4. Ārkārtas apstākļos, kas jānosaka valsts tiesību aktos, gadījumos, kad piekļuve 1. punktā minētajai informācijai pakļautu faktisko īpašnieku krāpšanas, nolaušanās, šantāžas, vardarbības vai iebiedēšanas riskam vai ja faktiskais īpašnieks ir nepilngadīgs bērns vai cita veida rīcībnespējīga persona, dalībvalstis, izvērtējot katru atsevišķo gadījumu, var paredzēt izņēmumu attiecībā uz visas informācijas par faktiskajiem īpašniekiem vai tās daļas obligāto atklāšanu.
5. Panta 1. punktā minētos faktisko īpašnieku personas datus atklāj ar nolūku ļaut trešajām personām un pilsoniskajai sabiedrībai kopumā uzzināt, kas ir faktiskie īpašnieki, tādējādi veicinot to, ka ar pastiprinātu sabiedrības kontroli tiek novērsta juridisku personu un juridisku veidojumu ļaunprātīga izmantošana. Tādēļ šī informācija, izmantojot valstu reģistrus un reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu, ir publiski pieejama ne ilgāk kā 10 gadus pēc uzņēmuma svītrosāšanas no reģistra.”.

3. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas ir vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz 2017. gada 1. janvārim. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

5. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs